

Naše gospodarjenje v prvih devetih mesecih v letu 1968

V tem sestavku bomo skušali posredovati nekaj najbolj značilnih kazalcev gospodarjenja v BRESTU v minulih devetih mesecih letošnjega leta primerjalno z načrtom in enakim obdobjem lanskega leta.

Fizični obseg proizvodnje po prodajnih cenah franco tovarna je bil v prvih devetih mesecih letošnjega leta dosežen v višini 6,8 milijard starih din in se je povečal nasproti enakemu obdobju lanskega leta za indeks 127. Značilnost doseženega obsega proizvodnje se kaže v hitri rasti proizvodnje pohištva, ki je v tem obdobju narasla kar za 35% in v zelo majhnem povečanju proizvodnje primarnih izdelkov. Taka struktura proizvodnje nam pove, da BREST vedno bolj utrjuje in povečuje prodajo sodobnega pohištva na zunanjem in domačem tržišču, s čimer si hkrati zagotavlja ugoden perspektiven razvoj in se vedno bolj vključuje v mednarodno delitev dela.

V letošnjih prvih devetih mesecih smo realizirali 72% načrtovanega obsega prodaje pohištva v letošnjem letu ali za 1,3 milijarde starih din več kot v enakem obdobju lanskega leta. Osnova tako hitre povečanju obsega prodaje pohištva je bila v dobro izbranem asortimentu proizvodnje in ustrezni kvaliteti izdelkov. Tržišče je bilo v letu 1968 dobro analizirano, tako da je proizvodnja že od začetka leta startala z znanim asortimentom in proizvodnimi količinami, ki so ustrezale proizvodnim kapacitetam. Dobra izbira asortimenta, ki zadovoljuje želje porabnikov, se kaže tudi v tem, da v začetku jesenske sezone prodaje pohištva nismo mogli zadovoljiti vseh povpraševalcev po naših izdelkih na domačem tržišču.

Ugodnost dosežene prodaje kaže tudi vezava zalog gotovih izdelkov, ki je znašala 26 dni in je ostala na ravni lanskoletne vezave zalog kljub povečanemu obsegu proizvodnje finalnih proizvodov.

Prodaja primarnih izdelkov je nekoliko zastala v II. tromesečju letošnjega leta pred sprostitvijo cen primarnih izdelkov. Prav tako vpliva na prodajo primarnih izdelkov povečana poraba sorodnih tvoriv. Prodaja primarnih izdelkov kaže hitrejšo težnjo zlasti v jesenski sezoni, ko je največja odprema žaganega lesa v izvoz.

V času od I.—IX. 1968 smo izvozili za 2.192.216 \$ lastnih izdelkov, od tega pa 94,4% na konvertibilna tržišča. Na področje Amerike odpade 86,6% celotnega izvoza na konvertibilna področja, medtem ko odpade na konvertibilna tržišča Evrope 13,6%. Pri izvozu se srečamo z veliko konkurenco, visokimi zapornimi carinami in transportnimi stroški. Družbene premije pa pokrivajo okrog 80% teh obveznosti.

Nasproti enakemu obdobju lanskega leta pa je letošnji izvoz povečan za 25%.

Namere reforme za stabilizacijo gospodarstva so se najbolj odrazile na področju obratnih sredstev. Medsebojna zadolženost terja vedno manjšo plačano realizacijo podjetij. Zakonska določila za odpravo medsebojne zadolženosti (kliring) so celo zavrla izterjavo terjatev od kupcev. To problematiko smo reševali z najetjem kratkoročnih kreditov za zaloge za izvoz na konvertibilna področja in usklajitvijo plačilnih rokov do dobaviteljev s plačilnimi roki kupcev. Taka politika zagotovitve zadostnih virov financiranja obratnih sredstev se je pokazala kot zelo učinkovita, saj je podjetje v minulem obdobju zagotovilo nemoten krogotok proizvodnega poteka.

Do nedavnega smo postavljali v ospredje doseženi obseg proizvodnje in prodaje in po tem primerjali uspešnost gospodarjenja podjetja. Danes ni več tako. Sedaj nas zanima, koliko smo ustvarili novoustanovljene vrednosti, dohodka, osebnih dohodkov in sredstev za razširjeno reprodukcijo. Prav ti kazalci kažejo v letošnjem letu dokaj visoko dinamiko rasti kljub povečanju cen nabavljenih surovin in materialov.

Osebnih dohodki na zaposlenega kažejo dinamiko rasti za indeks 128. Taka dinamika je pogojena s prelivanjem negospodarske porabe v osebne dohodke, s čimer smo dosegli:

— čistejšo odnose v sistemu razporeditve dohodka,

— neokrnitev pravic, ki jih ima delavec na osnovi svojega zaslužka (višja osnova za obračunavanje boleznin, višja pokojninska osnova itd.),

— nagrajevanje po vloženem delu in samostojno razpolaganje s sredstvi.

V času od I.—VIII. 1968 so življenjski stroški 4-članske družine v SR Sloveniji narasli za 4,2%, kar pomeni, da so tudi dejanski osebni dohodki v podjetju znatno narasli, in sicer kar za 23%. Za primerjavo navajamo, da so povprečni osebni dohodki v lesni industriji SR Slovenije v času od I.—VII. 1968 znašali 827 N din. To pomeni, da so povprečni osebni dohodki podjetja nad ravnijo republiškega povprečja. Ta podatek kaže, da se na domačem trgu srečujemo s konkurenti, ki nam konkurirajo zaradi nizkih osebnih dohodkov.

Produktivnost, merjena z neto produktom na zaposlenega, je v letošnjem letu narasla za indeks 123.

Rentabilnost, merjena z razmerjem med dohodkom in vloženimi sredstvi pa je narasla za indeks 108.

Našteti kazalci nazorno kažejo na ugodne dosežene finančne rezultate v letošnjem devetmesečnem obdobju, ki so pa med poslovnimi enotami zelo različni.

B. Mišič

Nove omejitve uvoza reprodukcijskega materiala

Že v začetku letošnjega leta se je mnogo govorilo in ugibalo, kaj nam bodo prinesle carinske dopolnitve in drugi akti zveznih organov glede uvoza reprodukcijskega materiala. Zato smo bili (in smo še) neprestano v skrbeh in negotovosti, posebno pri dolgoročnih poslih s tujimi dobavitelji. Namreč, računice, na osnovi katere je bil sklenjen sporazum z dobaviteljem, se z vsako spremembo uvoznih pogojev izkaže za napačno.

Tak primer imamo pri uvozu kartonske embalaže, za katero se je dvignila carinska stopnja od 17 na 25%, kar pomeni dodatnih 12 milijonov starih dinarjev. V sredini leta se je carina povečala za 4% za ves material, ki ga uvažamo. To povečanje predstavlja vrednost samo za letošnje leto približno 30 milijonov starih din. S 1. avgustom je bila izdana prepoved uvoza rezil. Kot zadnji ukrep, ki je stopil v veljavo, pa je kontingentiranje uvoza iprena, ki ga uporabljamo predvsem v poslovnih enoti TP Martinjak in v TP Cerknica. Namen ukrepa je

jasen. Oskrbovali naj bi se pri domačih dobaviteljih. Pri njih pa je cena 80% višja od uvozne. To pomeni, da bomo pri dosedanjih cenah uvoženega iprena plačali 25 milijonov starih dinarjev več.

Pred kratkim je bilo končano dogovarjanje o uvozu tapetniškega blaga, katerega uvoz je prav tako kontingentiran. Uspeli smo zagotoviti uvoz celotne količine, ki jo potrebujemo, tako za letošnje, kakor tudi za prihodnje leto.

Omejitev uvoza se nanaša tudi na fotokopirni papir, ki ga potrebujemo za fotokopirno napravo. V tem primeru ne moremo govoriti o posebnem povečanju stroškov, vendar nam lahko onemogoči delo s to napravo.

Kolikor bolj se bližamo koncu leta, toliko večja je bojazen, da nas bodo zadele nove omejitve uvoza. V primeru, da nam domače tržišče nudi enakovredne materiale pri vsaj približno enakih cenah, je omejitev umestna, toda v vseh naštetih primerih, kakor tudi pri tistih, za katere še pričakujemo prepoved (furnir,

Konec na 3. strani

Ob občinskem prazniku

19. oktobra 1941 je bil legendarni napad na Lož, ki ga je vodil kasneje padli komandant in narodni heroj Ljubo Šercer. Istega dne pa je bil tudi partizanski napad na postojanko v Bezuljaku. To sta bila prva večja partizanska dogodka na Notranjskem. Obenem pa se je začel tudi boj malega naroda, ki je bil uspešen zaradi vere v ideale, v drugačno, lepšo prihodnost. Kar sedem velikih borcev, narodnih herojev, je dala notranjska zemlja.

Občinski praznik praznujemo torej na dan, ko so pred sedemindvajsetimi leti okupatorji občutili, da tega ljudstva ne bo mogoče porokiti.

V trindvajsetih letih povojnega življenja beležimo v naši občini velik napredek gospodarskega življenja; iz leta v leto se spreminja podoba naših krajev, vsako leto smo bogatejši.

Prav je, da se svojih uspehov zavedamo in da smo ponosni nanje. Naše gospodarske organizacije uspešno premagujejo dodatne napore, ki jih terja sprememba našega gospodarskega in družbenega življenja. Poudariti je treba predvsem napore in uspehe podjetij BREST v Cerknici in Kovinoplastike v Ložu, ki sta razmahnila svojo proizvodnjo in ki vlagata velika sredstva v razširjeno reprodukcijo.

Reforma našega gospodarstva pa je povzročila različne probleme, ki so hudi in ki terjajo rešitve v okviru sistema in v okviru občine same. Kmetijstvo v družbenem sektorju, pa tudi v zasebni lasti, je v dokaj težkem položaju. Prizadevamo si, da bi tudi ta vprašanja postopoma rešili in dali tej pomembni veji našega gospodarstva mesto, ki ga mora imeti.

Pospešeno in odločno bo treba reševati tudi druga vprašanja družbenega življenja, ki so še nerešena. Več naporov, kakor doslej, pa bo potrebnih pri pripravah za vseljidsko obrambo, v kar nas sili mednarodni politični položaj.

Ko tudi ob tem pomembnem datumu presojava našo sedanost, naš razvoj, našo prihodnost, z zadovoljstvom ugotavljamo, da imamo pogoje za nadaljnji pospešeni razvoj, da imamo še dovolj neizkoriščenih možnosti za delo in za zaposlovanje.

Naj končam s čestitko vsem delovnim ljudem naše občine ob občinskem prazniku!

F. Stele

Kako doseči izboljšanje zalog pohištva na Brestu?

Pogoj za proizvodno dejavnost je preskrbljenost podjetja s surovinami in drugimi reprodukcijskimi materiali. Ta preskrba mora biti usklajena z dinamiko nabave in dinamiko porabe sredstev. Za cel obtok sredstev od surovin prek nedokončane proizvodnje in gotovih izdelkov do denarja je potreben določen čas, to je čas trajanja poteka obračanja. Dolžina enega poteka je odvisna od zadrževanja sredstev v posameznih fazah, oziroma v posameznih oblikah preoblikovanja sredstev.

V ta čas sodi:

— zadrževanje zalog surovin in materiala v skladiščih pred uporabo v proizvodnji,

— zadrževanje sredstev neposredno v proizvodnem postopku — v času tehnološke in tehnične obdelave,

— zadrževanje polproizvodov do trenutka predelave,

— zadrževanje zalog gotovih izdelkov na skladišču pred oddajo,

— zadrževanje sredstev v terjatvah do kupcev od trenutka oddaje do trenutka plačila.

Dolžina časovnega trajanja posameznih faz poteka obračanja je odvisna od velikega števila splošnih in posebnih dejavnikov, kot so na primer pogoji preskrbe, dolžina proizvodnega postopka, način proizvodnega postopka, pogoji uvrstitve blaga, transporta in podobno.

Glede na različne vidike obravnavanja zalog v poteku kroženja sredstev pridemo do nasprotujočih si teženj. Na eni strani se pojavi potreba za pravočasnostjo zalog za proizvodnjo, na drugi strani pa ekonomska potreba po nabavi glede na stroške nabave, kakor tudi, da bo zavzetih čim manj sredstev. Problem je v usklajitvi med proizvodnimi potrebami in finančno politiko. Rešitev je v izboljšanju zalog. Najboljša zalog je tista, ki zagotavlja neprekinjen poslovni postopek z najmanjšimi stroški, ki nastanejo z zalogo ter s čim manjšimi sredstvi.

Že nekaj let posvečamo posebno pozornost obsegu zalog. V ta namen tudi v naših načrtih predvidevamo potrebno vezavo obratnih sredstev. V letu 1965 smo že načeli vprašanje najboljših zalog.

Takrat smo tudi predvidevali sistem načrtovanja in evidentiranja obratnih sredstev, kakor tudi stimulacije.

Sistem stimulacije je bil zavržen z ugotovitvijo, da je preoster. Namesto tega nismo našli primernejšega načina. To je po mojem mnenju imelo za posledico, da je bila dejanska vezava obratnih sredstev večja od predvidene. Večja vezava obratnih sredstev, kot je potrebna, povzroča na eni strani večje stroške in zmanjšuje dohodek, na drugi strani pa onemogoča vlaganje lastnih sredstev v modernizacijo. Mislim, da je prav sedaj čas, da v naši poslovni politiki damo važno mesto politiki zalog, to je izboljšanju zalog, če hočemo, da bomo dosegli program modernizacije in predvideno povečanje obsega proizvodnje.

Kako doseči izboljšanje zalog pri nas?

Predvsem je važno, da pri izboljšanju zalog upoštevamo vse dejavnike, ki vplivajo nanjo — tako objektivne kot subjektivne. Nujno je treba uvesti sodobne sisteme za izboljšanje zalog in za najboljše gospodarska naročila, najboljše serije in podobno.

Metoda ABC nam omogoča, da ugotovimo, katere vrste materiala nam zavzemajo največji del finančnih sredstev. V praksi je ugotovljeno, da 10 % od vseh vrst

materiala predstavlja okrog 75 % vrednosti zalog (skupina A), 25 % vrst materiala zavzame okrog 20 odstotkov finančnih sredstev (skupina B) in 65 % vseh vrst materiala predstavlja komaj 5 % vrednosti zalog (skupina C). Razumljivo je, da bomo posebno pozornost posvetili normiranju zalog za materiale skupine A. Normiranje zalog za materiale skupine A naj ne bi bilo pogojeno z izkušnjami, temveč moramo v našem delu uveljaviti ustrezne statistične matematične vzorce. Mislim, da se bomo morali za določena opravila povezati z mehanografskimi centri. Razmisliti bi bilo potrebno tudi, kako stimulirati tiste ljudi, ki neposredno vplivajo na vezavo sredstev. V prihodnjem letu bomo morali boljše uskladiti nabavno, proizvodno in finančno dejavnost, če hočemo, da bomo v vezavi sredstev dosegli najboljše rešitve. Decentralizacija gospodarjenja z obratnimi sredstvi v poslovnih enotah je že doslej prispevala k boljšemu gospodarjenju in manjši vezavi sredstev. S sodobnimi metodami ugotavljanja najboljših zalog in odgovornostjo poslovnih enot lahko v prihodnjem letu povečamo koeficient obračanja obratnih sredstev in uresničimo program modernizacije. To pa pomeni nadaljnje povečanje dohodka.

J. Hren

Obisk na lesnem sejmu v Milanu

V Milanu, velikem italijanskem industrijskem mestu, ki šteje več kot dva milijona prebivalcev, je bil od 25. do 29. septembra letos narodni sejem pohištva. Na nekaj deset tisoč kvadratnih metrih površine je razstavljala vsa italijanska industrija pohištva in se predstavila s svojim bogatim proizvodnim programom. Največ je bilo blazinjenega pohištva, kar da slutiti, da posvečajo Italijani mnogo skrbi eleganci in udobju pri opremlitvi dnevnega prostora za bivanje.

Precej je bilo tudi kuhinj. Italijani so znani kot sladokusci, zato

tudi kuhinje po svoji estetski in funkcionalni dognanosti prav nič ne zaostajajo. Povsem je prevladal tip moderne švedske kuhinje z vgrajenimi štedilniki — ki so najpogostejše plinski — s pomivalnimi mizami, hladilniki itd. Vsi kovinski deli so iz nerjavečega jekla, kar daje zelo lep videz in kaže na dognano kvaliteto. Vsi leseni deli so prevlečeni s plastiko. Klasičnih, lakiranih kuhinj ni več.

Spalnic in dnevnih sob (razne kombinirane omare in knjižne omare) je bilo manj. Tudi to pohištvo ima svoje značilnosti. Na-

rodna arhitektura se kaže predvsem v tem, da je pohištvo lahke, elegantne konstrukcije, z vsemi mogočimi rezbarskimi okraski in profilnimi letvicami. Ravnih preprostih ploskev po nemškem vzoru skoraj ni bilo.

Zanimiveje, vsaj za nas, pa se je predstavila industrija reprodukcijskega materiala. Marsikdo meni, da Italija nima razvite lesne industrije, ker je znano, da nima dosti gozdnih površin. Vendar temu ni tako. Okolica Mede in Coma je polna lesno predelovalnih obratov. Na sejmu je bila zelo močno zastopana industrija furnirja. Ta se je usmerila skoraj izključno na predelavo azijskega in afriškega lesa. Zanimivo je, da so to velike tovarne, ki imajo po pet, šest in več furnirskih nožev ter luščilcev.

Pred dvema letoma je bilo na tržišču prvič opaziti lepljen furnir pod nazivom »fain laim«. Danes tak furnir proizvajajo že množično. Tehnika v tehnologiji je že tako napredovala, da le dober opazovalec vidi, da to ni povsem naravni sestav furnirja. Proizvajajo ga iz slabših vrst furnirja; zato je človek na prvi pogled zelo presenečen nad nizkimi cenami, po katerih ga nudijo na tržišču.

Posebna novost, ki sem jo letos prvič opazil, je lužen furnir. Italijani so osvojili postopek luženja furnirja, ki ga pozneje lahko brusijo, ne da bi spremenili ton barve. Furnirski list je v celoti prepojen z barvo.

Dosti je razstavljala tudi proizvodnja plošč. Vezane plošče,

oplemenitene z vsemi plemenitimi furnirji v vseh dimenzijah, krojene po naročilu, so na razpolago v ogromnih količinah.

Prav tako je z ivernimi ploščami. Te je mogoče dobiti oplemenitene v vseh debelinah in formatih. Kvaliteta teh plošč je izredna, kar zadeva gostoto iverja, tolerančne meje v debelini in gladkosti ploskev.

Zelo dosti je bilo tudi rezbarskih okraskov, profilnih letev, raznih okraskov v obliki žil, sestavljenih iz furnirja itd. Posebno zanimivo je, da so cene precej dostopne. Vse to namreč ustvarja videz ročnega, izredno dragega dela, je pa v resnici to povsem strojno delo.

Ker je bil sejem le naroden, vsega tega ni bilo toliko, kot je mogoče videti na mednarodnih sejmih. Zato bo treba tem sejmom v prihodnje posvečati več pozornosti, predvsem pa bi ga morali redno obiskovati tehnološki materialov, ki se vsak dan srečujejo s problematiko reprodukcijskih materialov. Tak mednarodni sejem je vsako leto v mesecu aprilu, podobno pa tudi meseca junija v Kölnu. Ljudem, ki so zaprti v ozke tovarniške zidove in obremenjeni s svojimi vsakodnevnimi težavami, se ob srečanju s takimi razstavami odkrije svet. Zato bo treba v prihodnje te ljudi pošiljati na take razstave, da se bodo spoznali z dosežki v tujini in z možnostmi, ki nam jih ta tržišča na področju reprodukcijskih materialov nudijo.

T. Kebe

Pred občinskimi zbori sindikálnih organizacij

Letos poteče dvoletna mandatna doba sindikalnih vodstev.

Po predlogu RS ZSS naj bodo občni zbori sindikalnih organizacij v mesecu decembru oziroma najkasneje v januarju 1969, kjer bodo vodstva posameznih organizacij sindikatov polagala obračun dosedanjega dela. Še posebej je važno, da sedanji sindikalni odbori izdelajo program in ga predložijo v odobritev občnemu zboru.

Program za bodoče delo mora sicer sloneti na sklepih 6. kongresa Zveze sindikatov Jugoslavije in statutu ZSJ, vendar ne more in ne sme biti togo določen od nekega višjega sindikalnega foruma. Danes nimamo več sindikalnih podružnic, temveč je vsaka sindikalna organizacija samostojna v svojem delu, zato je tudi odgovornost do članstva in kolektiva toliko večja.

Torej na letošnjih občnih zboreh ne bomo razpravljali samo o rezultatih, ki smo jih dosegli v okviru federacije in republike, temveč predvsem o problemih in nalogah v svoji delovni organizaciji.

Na letošnjih občnih zboreh naj bi sindikati posredovali v razpravo konkretno vsa odprta vprašanja, ki so življenjske važnosti za posamezni kolektiv.

Občni zbori naj podprejo pozitivne napore za nadaljnje razvijanje samoupravljanja, za poslovno, dobro organizacijo dela itd. Ravno tako je potrebno obravnavati materialni položaj vsake delovne organizacije in tudi perspektivne možnosti za uresničenje sprejetih nalog.

Dolžnost občnih zborov je, da se udeleženci zavzamejo, da bo delitev dohodka postala del samoupravne politike v delovnih organizacijah, ker je ta samoupravna pravica mnogokrat okrnjena (tudi v večjih delovnih organizacijah).

Prav tako naj občni zbori razpravljajo o možnostih poslovnega tehničnega sodelovanja — seveda le na osnovi ekonomske upravičenosti — in naj pozitivna stremjenja ter predloge v polni meri podprejo.

Sindikalne organizacije so dolžne sodelovati v vseh akcijah, ki imajo namen izboljšati strokov-

nost in znanje članov sindikata in kolektiva, kakor tudi sodelovati pri odločanju o sprejemu novih delavcev. Občni zbori morajo poudariti pomembnost kadrovanja, ki ne sme in ne more biti v rokah posameznikov.

Letošnji občni zbori morajo torej organizacijsko in strokovno okrepiti naše sindikalne organizacije; zato moramo podrobno določiti namen in metodo svojega delovanja. Pa ne samo to, na občnih zboreh naj bi se odkrito obravnavale vse napake in pomanjkljivosti, ki se zavirajo hitrejši razvoj in negativno vplivajo na člane kolektiva in seveda tudi na standard zaposlenih.

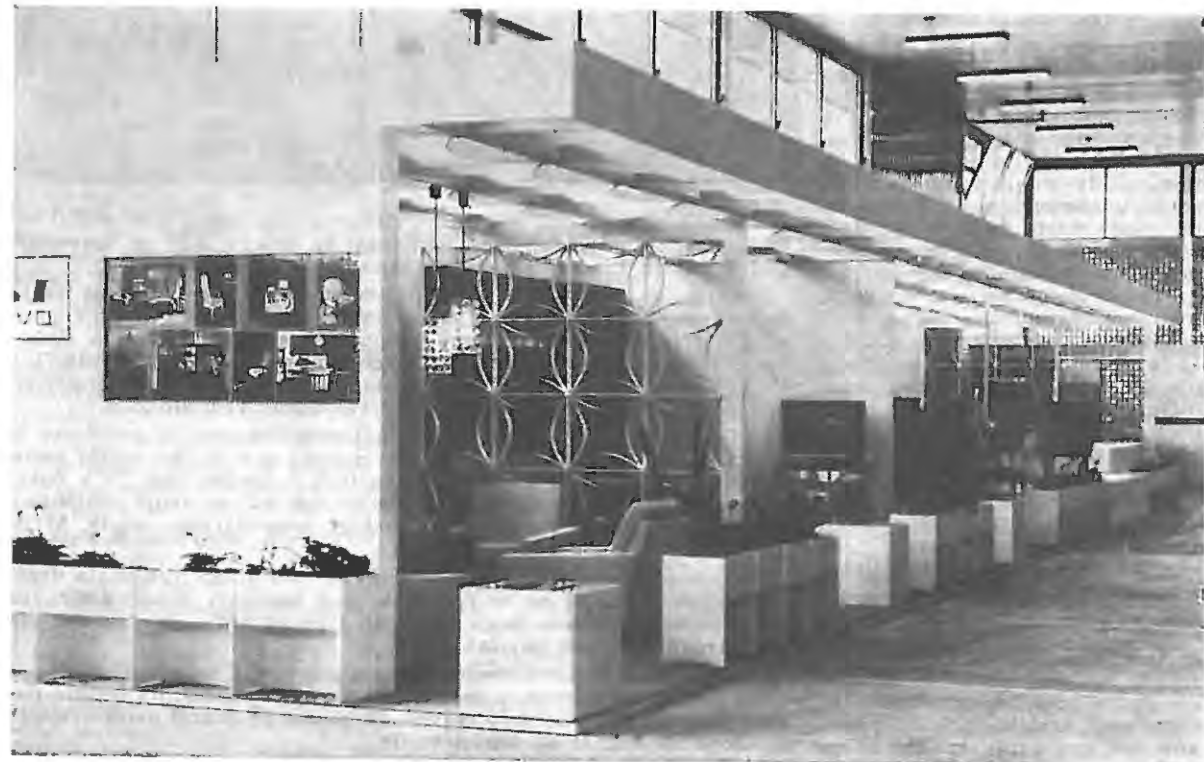
Sindikat naj se v prihodnje bolj vključi v vse pobude in akcije v razvoju posamezne delovne organizacije, to pa se lahko doseže le s skupnimi nastopi oziroma ob medsebojnem sodelovanju vodstva delovne organizacije in sindikata. Mislim, da to ne bi smela ostati samo politična parola pred občnimi zbori, temveč dejstvo in stalna praksa.

Poudaril sem samostojnost vsake sindikalne organizacije pri reševanju notranje problematike in s tem tudi odgovornost za uspeh posameznih akcij. Zato menim, da je zelo pomembno vprašanje, kakšne ljudi bomo kandidirali za nove izvršilne odbore in ostale organe sindikalnih vodstev.

Naloge, ki čakajo sindikate v bližnji prihodnosti, niso majhne, zato moramo izbrati za predsednike sindikalnih vodstev ljudi, ki so po svojem znanju, delu in ugledu med najvidnejšimi v kolektivu. Težiti je treba predvsem za mladimi kandidati, vendar ne za vsako ceno, temveč izbrati takšne, ki bodo nosilci naprednih idej in nekompromisnih predstavnikov delavskega razreda, ne samo v boju za pravice posameznikov, temveč tudi za napredek delovne organizacije kot celote.

Brez dvoma bodo kolektivi, ko bodo obravnavali navedene probleme, podprli takšno pozitivno stremljenje sindikatov, saj bo leto zagotovilo za nadaljnje uspehe na političnem in gospodarskem torišču in potrditve pravilne poti za utrjevanje socializma.

F. Turk

Pogled na del razstavnega prostora Bresta na sejmu v Beogradu

Brest na sejmu pobištva v Beogradu

Čeprav je beograjski sejem pohištva že šesti po vrsti, se je naše podjetje letos prvič predstavilo na tem sejmu s svojimi izdelki. Na letošnjem sejmu pohištva in notranje opreme je sodelovalo 67 razstavljalcev iz Jugoslavije, Danske, Italije in ZR Nemčije.

Na beograjskem sejmu »Moda v svetu 68« pa so istočasno razstavljala jugoslovanska in tuja podjetja najnovejša vzorca: tkanine, konfekcije, galanterijsko blago, usnjene izdelke in bižuterijo. Mednarodna modna revija, na kateri je poleg domačih sodelovala tudi vrsta poznanih veleblagovnic iz inozemstva, je bila vsak večer v dozdiku velike, lepo urejene hale št. 1. Poleg tega pa so posamezni razstavljalci organizirali revije tudi na svojih razstavnih prostorih.

Poglejmo, kaj je bilo zanimivega v halah št. IX, X in XI. Tu je bila obiskovalcem na vpogled vsa oprema za njihovo stanovanje, pa naj si bo to le skromna garderobna omarica ali pa zahtevnejša izvedba stilnega pohištva. Naš razstavljalni prostor je bil tokrat povsem drugačen kot smo ga bili navajeni z zagrebških sejmov. Bilo obarvane stene, strop in zabočki za cvetje, v katerih so izpod zelenega mahu rastle lepe ciklame, so zaustavile slehernega obiskovalca. Razstavljeni eksponati so bili razsvetljeni in okusno dekorirani, vse je delovalo nekako prijetno, domače. Ob razstavnem prostoru so se ljudje dolgo zadrževali, iskali razne informacije, celo kje je kraj Cerknica. Očitno je, da jim je naše podjetje še dokaj nepoznano, kljub temu pa imam občutek, da ob pogledu na naše izdelke takoj

dobijo zaupanje v kvaliteto. Izdelek, ki najbolj privlači, je še vedno naša standardna FLORIDA, takoj za njo pa DANIELA, zlasti regal in cvetlična skrinja. Stilne garniture so na tem sejmu zopet v precejšnji pozornosti. Obiskovalcem ugaja garnitura y-19 in y-70. Po zanimanju sodeč, je v našem glavnem mestu zelo veliko število ljudi, ki želijo opremiti svoje stanovanje s tovrstnimi izdelki. Kaže, da so zanimanju posameznikov v času sejma prisluhnile tudi večje beograjske trgovine s pohištvom, saj so že v prvih dneh sejma naročile več stilnih garnitur. V okviru dnevne sobe FLORIDA smo razstavljali tudi TV-BAR, za katerega trgovci trdijo, da zaradi visoke cene ne gre najbolje v prodajo. Da temu ni tako, nam dokazuje veliko zanimanje obiskovalcev za nakup tega artikla. Prav gotovo pa je, da je videz omenjenega izdelka povsem drugačen, če je razsvetljen in ustrezno dekoriran, za kar pa, po mojem mnenju trgovci premalo skrbijo.

Poleg našega podjetja sta na sejmu v Beogradu razstavljala tudi MEBLO iz Nove Gorice in MARLES iz Maribora. Tovarna pohištva MEBLO se je predstavila s popolnim programom, namenjenim za leto 1969, medtem ko je MARLES razstavljala iste izdelke kot na jesenskem sejmu v Zagrebu.

V okviru sejma »Moda in svet 68« posebna strokovna komisija že tretje leto podeljuje posebna priznanja najboljšim proizvajalcem. Letos je bil »zlati ključ« za kuhinjo »coctail 68 — variant« dodeljen podjetju MARLES iz Maribora, medtem ko je diplomu prejelo podjetje MEBLO iz Nove Gorice. Istemu podjetju je novo priznanje »zlati skrinjo« za najboljše okolje dodelila žirija časo-

DANIELA v novi obleki je vzbudila na sejmu v Beogradu velik interes

pisa »Naš dom«, podjetje MARLES pa je prejelo diplomu. Letno nagrado »Jugoslovansko pohištvo 68«, razpisal jo je časopis »Naš dom«, je prejela tovarna MARLES, drugo nagrado pa MEBLO.

Čeprav BREST sodi v sam vrh slovenske oziroma jugoslovanske lesne industrije, smo tokrat ostali brez nagrade. Temu so se čudili tudi mnogi obiskovalci sejma. Mogoče je treba iskati vzrok v tem, da je ocenjevalna komisija opravila svoje delo že pred uradnim odprtjem sejma, to je tedaj, ko naš razstavljalni prostor še ni bil dokočno urejen. Vsekakor pa nam priznanje in velika zainteresiranost za naše izdelke prav gotovo pomenita najmanj toliko, kot priznanje strokovne žirije.

P. Žumer

trole, ki jo imamo pri nas, pa v industriji zahodnih držav že uspešno uporabljajo različne oblike statistične kontrole. Ta sistem kontrole se razvija že od 1. svetovne vojne, najbolj pa se je razmahnil v 2. svetovni vojni, ko so ga uvedli v industriji vojaškega materiala. Sedaj ga uspešno uporabljajo že v vseh industrijskih panogah.

Vse oblike ali metode statistične kontrole imajo za osnovo občasne preglede določenega števila sestavnih delov ali kontrolnega vzorca. Velikost vzorca, to je število pregledanih kosov pri enem pregledu, izračunajo ali določijo glede na zahtevnost sestavega dela. Pri pregledu kontroliramo samo zunanji videz, samo izmere ali pa oboje.

Na kvaliteto dela vplivajo razni tehnološki, osebni in drugi dejavniki, ki so lahko stalni ali slučajni. Vsak aparat ali stroj je grajen za delo v določenih mejah natančnosti. Te meje so zagotovljene pri novem stroju, po določenem času pa zaradi obrabe nastajajo večje razlike. S pomočjo statistične kontrole te razlike registriamo in če ugotovimo, da so prevelike, nadrobneje analiziramo, zakaj so nastale.

Iz teh analiz sledi, da je treba zamenjati material, tehnološki postopek ali stroj, v najslabšem primeru pa se sprijazniti z visokim odstotkom izvržka. Pri natančnih analizah pa pogosto ugotovimo, da pride do izvržka zaradi povsem normalnih tehnoloških zahtev, ki pa jih ne upoštevamo, ker jih ne poznamo. Do tega bo prišlo predvsem pri uvajanju toleranc in sploh tolerančnega sistema. Primer: Utor, ki ga rezkamo, ima dimenzijo 6 mm z dovoljeno toleranco $\pm 0,1$ mm, to je, utor je lahko širok 5,9 mm do 6,1 mm. Statistično ugotovimo, da se zaradi obrabe 6 mm rezila utor po določenem času zmanjša za 0,1

mm. Ker smo dosegli spodnjo mejo tolerance, moramo rezilo menjati. Če pa namesto 6 mm rezila vzamemo rezilo 6,1 mm, kar je zgornja meja, bomo to rezilo uporabljali neprimerno več časa.

V serijski proizvodnji vedno kontroliramo prvi izdelavni kos, ker tako preprečimo serijski izvržek. V nadaljevanju delovnega postopka pa pregledujemo v časovnih presledkih, ki so prirejeni glede na čas, potreben za en pregled in vrednost dela, ki je lahko izvržek. Uspeh kontrole je odvisen od tehničnih in organizacijskih nadrobnosti v delu kontrolorja. Najvažnejše pa je, da kontrolor na podlagi dobljenih rezultatov na delovnem mestu takoj odloči, ali naj delo nadaljuje ali prekinejo.

Prvi mesec zbiranja podatkov iz proizvodnje TP Cerknica daje slutiti, da bo zaradi številnih različnih operacij in velikega vpliva delavca na kvaliteto dela treba postopoma uvajati metode statistične kontrole in istočasno zmanjševati dosedanje stoođotno kontrolo. Statistična kontrola naj bi v začetku delovala predvsem v oddelkih masivne proge in strojne obdelave, ker je tam največ izvržka. Istočasno pa naj bi pričeli z vhodno kontrolo, to je kontrolo surovin in reprodukcijskih materialov.

Kvaliteta je osnovna, pa tudi zelo občutljiva značilnost proizvoda, posebno zato, ker absolutne kvalitete ni. Čeprav je raven kvalitete funkcija tržišča, je spuščanje pod raven splošne ponudbe, posebno pri izvoznih izdelkih, kjer je močna konkurenca, tveganje, ki lahko pripelje do slabše prodaje, kar zadeva količino in ceno. Statistična kontrola je vrsta metod, ki na svojem področju mnogo prispevajo k boljši kvaliteti in prodaji, s tem pa tudi k večjemu standardu delovnih ljudi.

J. Kocjančič

NOVE OMEJITVE UVOZA REPRODUKCIJSKEGA MATERIALA

Nadaljevanje s 1. strani

iverke, strojna oprema, ostali reprodukcijski material), je cena odločilni dejavnik, ki nas sili v uvoz.

Da bomo uspeli odstraniti posledice povečanja cene zaradi ukrepov zveznih organov, bo morala nabavna služba svoje napore pri nabavi materiala še povečati.

Namen ukrepov je uravnoteženje plačilne bilance federacije in povečanje konvertibilnih deviznih rezerv. To pa bi lahko pomenilo, da so lahko ukrepi dolgoročnejši.

A. Markovčič

Uvajanje statistične kontrole v TP Cerknica

V Tovarni pohištva Cerknica imamo sedaj urejeno kontrolno službo, ki pregleduje rezultate tehnoloških operacij na sestavnih delih. Posnetek današnjega stanja bi pokazal, da kontrolor prevzema sestavne dele iz oddelkov masivne proge in strojne vdelave in jih oddaja v oddelke površinske obdelave. Vmesni kontrolorji — retušarji ta material ponovno

pregledajo, ga popravijo ali izločijo. Za oddelki površinske obdelave kontrolorji ponovno prevzemajo in oddajo v montažo sestavne dele, od tam pa v zavijalnico. Iz tega posnetka je videti, da kontrolor samo ugotavlja rezultate tehnološkega postopka po končanih delovnih postopkih, ne pa med samimi operacijami.

Za razliko od stoođotne kon-

Nova sedežna klubska garnitura je izdelek TP Martinjak

Novi upravni prostori v TP Martinjak

Dolgoletne težnje strokovnih delavcev in samoupravnih organov v TP Martinjak, da bi uredili primerne prostore za delo strokovnih služb, se bodo v kratkem uresničile.

Preurejajo namreč nekdanjo stanovanjsko hišo (Ledena), katere stanovalci so se izselili v svoja lastna stanovanja in v samski dom v Martinjaku. Skrajni čas je bil, da so se lotili te ureditve, saj v sedanji baraki, ki je povsem dotrajana, normalno delo strokovnih služb ni bilo več mogoče. V takih delovnih pogojih človek

zares ne more biti razpoložen in sposoben, da bi kvalitetno opravljal svoje delo. Verjetno bi morali v takih pogojih še naprej delati v dotrajani baraki, če ne bi morali zaradi gradnje novih proizvodnih prostorov barako porušiti.

Z ureditvijo novih prostorov za strokovne službe je pričakovati tudi večjo delovno vnetost vseh delavcev, kajti delovno okolje je eden važnih pogojev za večjo produktivnost. Možnosti so, da se bodo v nove prostore selili že pred novim letom 1969.

F. Tavželj

Zaloge gotovih izdelkov in potrebe tržišča

Glede na večjo proizvodnjo furniranega, pa tudi masivnega pohištva smo v začetku leta sklenili z različnimi večjimi in manjšimi trgovskimi organizacijami pogodbe o obsegu prodaje za tekoče leto, ki so bile po vrednosti znatno večje od preteklega leta. Analiza o izpolnjevanju pogodb pa kaže, da smo do 30. septembra izpolnili komaj polovico obveznosti. Kje so vzroki, da rezultat ni boljši in da nismo dosegli vrednosti treh črtletij?

Kakorkoli analiziramo to vprašanje, naletimo na odgovor: premalo je proizvodnje iskanih izdelkov, s tem pa nastaja tudi večkratno pomanjkanje le-teh na tržišču.

Primer stolov SARDAN in stilnega pohištva je različen od primera furniranih izdelkov DANIELA, FLORIDA, METKA; zato je treba ta problem reševati posamično po vrstah izdelkov.

V prvem polletju in še v juliju so bila skladišča polna stolov SARDAN. Več kot očitno je, da je bila vzrok temu neučinkovita prodaja zaradi pomanjkljive organizacije, pa tudi zaradi togosti pri določanju prodajnih pogojev. Ko smo to odstranili, je prodaja stekla nepričakovano dobro, tako da je proizvodnja v teh dneh že v zaostanku. Ker je to množični izdelek, je nujno potrebno zagotoviti pravočasne dobave iz zaloga oziroma zagotoviti proizvodnjo, ki bo tekoče dajala potrebno količino stolov. Eden izmed vzrokov, da pogodbenih obveznosti nismo izpolnili, je prav gotovo obseg prodaje stolov v I. polletju.

Zaloge stilnega sedežnega pohištva y-35 in y-70 so novi izdelki, ki si počasi utirajo pot na tržišče. Glede na to, da je to nov izdelek na domačem trgu, je razumljivo, da gre prodaja v začetku počasneje.

Poseben problem pa so dnevne sobe DANIELA, FLORIDA, vitrine METKA in TV, jedilnica LIVING. Teh izdelkov pa je vse premalo.

Dnevni sobi DANIELA ni na zalogi že od meseca junija, v novembru pa bo prišlo iz proizvodnje 500 garnitur. Zahtev je že za več kot 700 enot, vsak dan pa se oglašajo novi naročniki, vsak dan je nešteto zahtev po vključitvi v novembrsko serijo.

Dnevni sobi FLORIDA nimamo na zalogi že od začetka septembra. Serija v decembru bo dala 1000 enot. Več kot polovica je že naročena, v novembru pa pričakujemo nadaljnje povpraševanje po teh sobah.

Vitrini METKA nismo imeli od junija naprej. Od 2000 enot, ki so ali pa bodo prišle iz proizvodnje v oktobru, je sredi meseca, ob pisanju tega članka zahtev za več kot 3000 enot. Naročila odklanjamo že več kot mesec dni za dobavo v letošnjem letu. Zavlačevanje in odklanjanje naročil prav gotovo preusmerja kupce k drugim podobnim izdelkom, saj je znano, da vrsta tovarni sledi ustvarjenosti naših izdelkov, predvsem pa raznih vitrin.

Jedilnice LIVING nismo imeli od junija. Od skupne serije 500 enot, proizvedenih v septembru in oktobru, je že odposlanih polovico, za ostale pa že imamo razporeditve. Naročila odklanjamo že od 1. oktobra za dobavo v 1968. letu. Ker zahtevam ne moremo ugoditi, se kupci obračajo k drugim proizvajalcem podobnih jedilnic.

TV vitrine v količini 3700 kosov so razporejene, vendar še ne dobavljene. TV vitrin nismo imeli na zalogi od julija dalje. Sedaj jih proizvaja Tovarna pohištva Cerknica v sodelovanju s podjetjem GABER Stari trg. Upajmo, da bo to sodelovanje v prihodnje lahko zadovoljevalo tržišče po količini in pravočasnosti rokkih.

Ta bežen pregled gibanja zaloga in odprtih razporeditev nam pokaže, da imamo prevelike časovne presledke med eno in drugo serijo, kar pa povzroča občasno krajše ali daljše pomanjkanje izdelkov in se negativno odraža na tržišču. To pa zahteva, da za leto 1969 že sedaj ustrezno ukrepamo, bodisi z izbiro izdelkov, bodisi z novimi izboljšavami sedanjih izdelkov, da bi dosegli višjo kvaliteto raven, bodisi z izbiro prodajnih poti in s podobnim.

Ne bo lahka naloga v letu 1969 zagotoviti zaloge izdelkov, ki bodo ustrezale načrtu obratnih sredstev, skladiščnih prostorov, finančne realizacije in na drugi strani zadovoljitve tržišča s pravočasnimi dobavami.

inž. D. Trotošek

Ali bo letni načrt izvoza dosežen?

Letošnji izvoz naj bi po programskih predvidevanjih v začetku leta znašal 3,3 milijona dolarjev ali 24% več, kot je bil izvoz v 1967. letu. Marsikdo se bo vprašal, ali je res potrebna tolikšna skrb za izpolnitev izvoznega načrta, saj je končno dinar najvažnejši, pa naj ga dobimo doma ali v tujini. Odgovor na takšno vprašanje pa pove, da skrbi o dosežkih pri izvozu ne gre zanemarjati predvsem iz naslednjih razlogov:

— možnost za nabavo reprodukcijskih materialov iz uvoza je v neposredni zvezi z izvozom: več bomo izvozili, več deviznih sredstev za uvoz bomo imeli. Res, da veliko izdelkov, ki jih nabavljamo z uvozom, lahko nabavimo za

dinarje, res pa je tudi, da je iz meseca v mesec takih izdelkov vse manj,

— možnost za rekonstrukcije in tehnične izboljšave iz sredstev rentenjske kvote deviz obstaja. Ta sredstva porabljamo tudi za odplačilo deviznih kreditov, kar bo posebej aktualno v prihodnjih letih,

— možnost je tudi za najemanje investicijskih kreditov za nadaljnji razvoj in povečanje prodajnega obsega. Dokaz temu je posojilo Mednarodne banke za obnovo in razvoj iz Washingtona, saj so bila vrata do tega kredita odprta skozi vedno večji obseg izvoza,

— doseženi obseg izvoza naj bi nas že v letu 1969 pripeljal do

statusa velikega izvoznika, kar bi dajalo enake pravice, kot jih imajo pretežni izvozniki. To je sicer predlog zvezne gospodarske zbornice, kar pa je treba upoštevati.

Če pregledamo samo nekaj nanižanih dejstev, potem res ni vseeno, kakšna je naša skrb za izvoz. Naša izvozna usmeritev je bila znana že pred gospodarsko reformo, dejstvo pa je, da tudi po njeni uvedbi izvozni obseg neprestano raste.

Do konca septembra smo izvozili:

	V 000 \$
— furnirano pohištvo	1.387
— masivno pohištvo	558
— primarni izdelki	247

Skupaj 2.192

V pristanišču je bilo 1. oktobra pripravljenega blaga za izvoz ali neobračunanega izvoza v vrednosti 338.042 \$.

Lani smo do konca septembra izvozili za 1.758.000 \$, kar je za 434.000 \$ manj kot letos.

Statistični podatki iz preteklih let kažejo, da je obseg izvoza v

bave do konca leta potrjujejo, da bo v zadnjih treh mesecih prodano v izvoz:

— furnirano pohištvo	665
— masivno pohištvo	342
— primarni izdelki	104

Skupaj 1.111

Iz tega lahko sklepamo, da bo izvoz v letu 1968 celoti dosežen, saj bo po predvidevanju realizirana prodaja pohištva in primarnih izdelkov za 3.303.000 \$ ali 100 odstotkov.

Tako stanje pa daje trdne osnove za nastop v 1969. letu, ko bomo reševali vrsto problemov ob sredstvih za uvoz materialov velikega izvoznika, prav tako pa tudi v odnosu na pogodbo z Mednarodno banko za obnovo in razvoj.

Ni majhna naloga v treh mesecih izpolniti tretjino letnega načrta izvoza. Izpolnitev pa je mogoča, potrebno je le, da vsaka poslovna enota da od sebe vse, da realizira dogovorjene zaključke v roku.

inž. D. Trotošek

Obisk sejma v Gradcu

Graški jesenski sejem, ki je bil v času od 28. septembra do 6. oktobra letos, je za nami. BREST je v okviru jugoslovanske razstave na tem sejmu skupaj s Slovenijalesom razstavil teakovo garnituro FLORIDE. Zanimanje za ta izdelek je bilo veliko, škoda je le v tem, da velika zaporna carina preprečuje razvoj prodaje naših izdelkov v Avstriji. Kvaliteta izdelka ni zaostajala za kvaliteto avstrijskih proizvajalcev, seveda za istovrstno raven izdelkov.

Analiza milanskega sejma, nato pa sejma pohištva v Gradcu, daje v grobem naslednje ugotovitve:

1. sejem pohištva v Gradcu je po obsegu dosti manjši, kar je gotovo vzrok, da je pohištvena proizvodnja slabše razvita kot v Italiji. Dejansko je bil v Milanu sejem namenjen pohištvu Italije, v Gradcu pa je bilo pohištvo razstavljeno na splošnem sejmu.

2. tako kot je bilo v Milanu redko videti moderno furnirano pohištvo med stilnim, je v Gradcu ravno nasprotno,

3. oblaženo pohištvo je zanjemalo umirjeno oblikovane fotelje in zofe, kar je povsem nasprotje razgibanim italijanskim modelom.

V skupini furniranega pohištva so prevladovali garniture dnevnih sob, knjižnic in jedilnic. Večina je imela razsvetljene odprtine, medtem ko vgrajenih zvočnikov ni bilo opaziti. Furnir je bil v glavnem orehov, delno pa so že uporabljene na oreh lužene ekzote.

Dnevne sobe kombinirajo z ležišči pod parolo »delati in spati v enem prostoru«. Ležišča dvigajo in zapirajo v omaro.

Zelo močno so bili zastopani izdelovalci kuhinjskih garnitur, ki vse bolj beže od klasične bele barve k različnim barvnim odtenkom ali furnirjem.

Naši izdelki furniranega pohištva v celoti ustrezajo tudi avstrijskemu trgu, vmes so le visoke carinske ovire, ki ne omogočajo hitrejšega razvoja prodaje.

inž. D. Trotošek

Nova dejavnost Bresta - tapetništvo

Obdobje, v katerem živimo, zahteva od proizvajalcev notranje opreme veliko izbiro različnih artiklov. Med temi proizvodi je pohištvo na prvem mestu. Posebno oblaženi (tapezirani) elementi so važni, saj morajo dati notranji opremi toplino, uporabnost in ugodje.

Na svetovnem trgu je ponudba oblaženih izdelkov res velika. Vzorce pa so zelo različni, saj to raznolikost narekuje sam standard in stanovanjska kultura posameznih narodov.

Tako nekatere oblikovne nadgradnosti izražajo razgibanost, druge pa zastarelost in zadržanost.

Proizvodnja dnevnih sob in masivnega stilnega pohištva je pripeljala do odločitve, naj začne BBREST s proizvodnjo oblaženih izdelkov. Z omarami kombinirani sestavni deli dnevnih sob (Daniela in Florida) so bili doslej dopolnjeni z izdelki kooperantov. To sodelovanje pa ni izpolnilo pričakovanj. Prilaganje kooperantov je bilo težavno, kar zadeva kvaliteto, dobavne roke in, kar je poglavito, težko je bilo doseči skladje med oblaženimi in ostalimi sestavnimi deli dnevnih sob. Stilno pohištvo (garnituri Y-70 in Y-19) oziroma ogroda za te garniture pa terjajo posebne vrste prevoz do kooperantov. Ta prevoz pa je zelo drag in poškodbe so zelo pogostne. Zato je nujno, da opravljamo oblaženje na istem mestu kot ogrado-

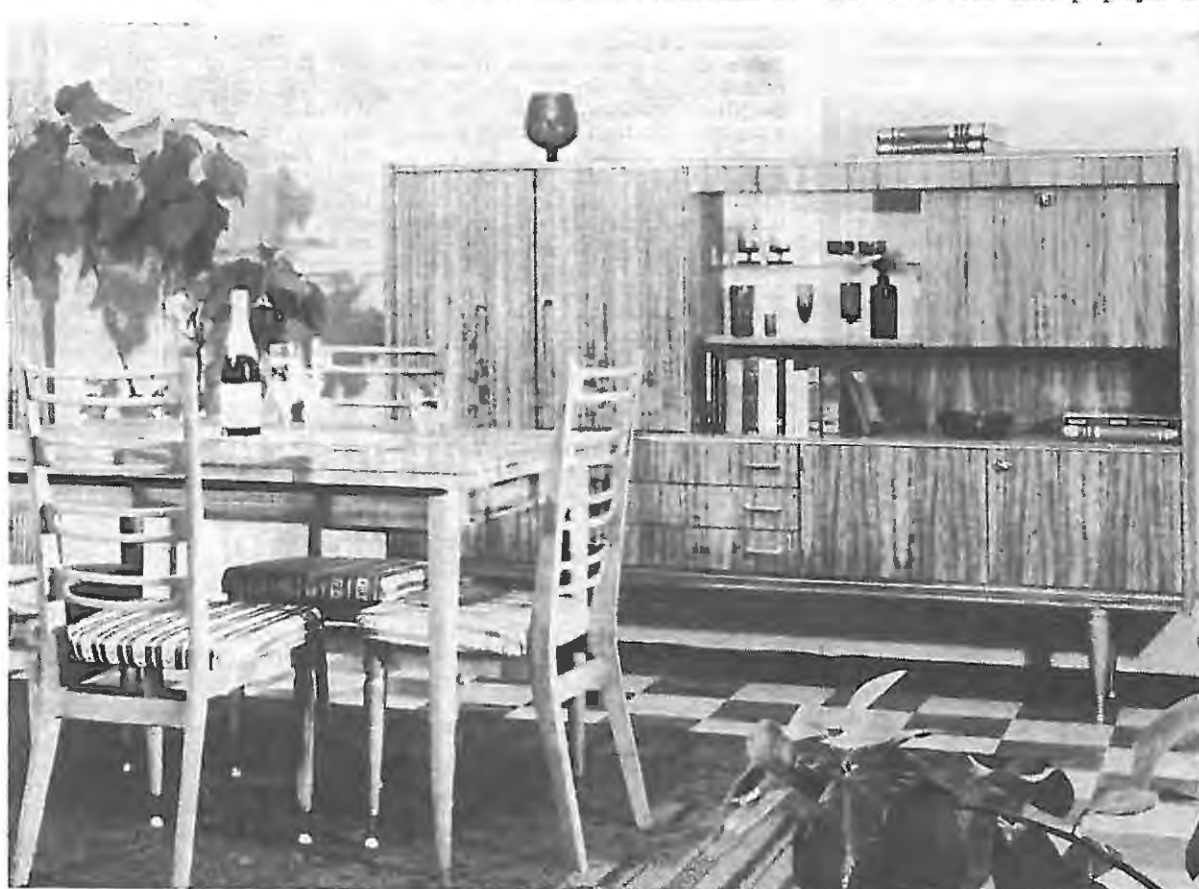
je. Lastna tapetniška proizvodnja pa daje tudi možnost za hitrejšo prilagajanje tržišču. Trg v novejšem času zahteva hitro spreminjanje oblik in uporabnosti oblaženega pohištva. BREST se mora temu prilagoditi, zato mora nuditi tržišču kvalitetno, oblikovno dognano oblaženo pohištvo.

Tapetniška dejavnost se bo razvijala v TP Martinjak. Osnova za to bo dosedanja proizvodnja oblaženih stolov in proizvodnja ogradij za sedežne garniture stilnih in modernih linij.

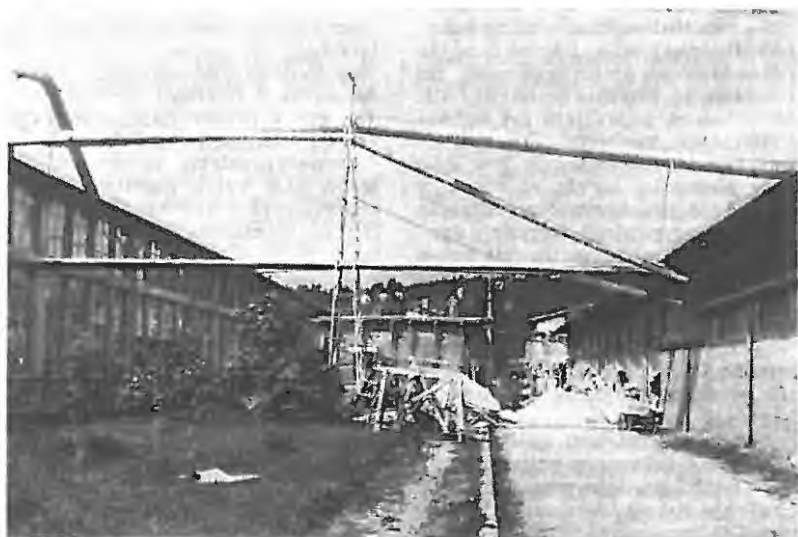
Organizirati pa moramo proizvodnjo tako, da bomo v njej uporabljali najnovejšo tehnologijo in najnovejše dosežke svetovnih proizvajalcev. Prav tako je treba uporabljati najnovejše materiale, ki se v tej proizvodnji uporabljajo, ker nudijo prednosti v oblikovanju. Edino tako bomo lahko dosegli kvalitetno stopnjo tujih proizvajalcev.

V novi dejavnosti BRESTA, v izdelovanju oblaženih sestavnih delov, vidimo napredek v kvaliteti dosedanjih proizvodov. Z lastno proizvodnjo lahko nudimo porabniku več kot doslej, lahko mu nudimo skladnost in celovitost. Istočasno pa imamo večjo možnost za študij zahtev trga in se tem zahtevam hitreje prilagajamo, hitreje lahko sledimo naši stanovanjski kulturi in njenim potrebam.

T. Puc

To je jedilnica LIVING, eden od proizvodov Bresta za domači trg

Gradnja transformatorske postaje na Iverki

ODMEVI

Saj ni zaskrbljenosti!

V zadnjih številkah našega glasila so se kar vrstile najrazličnejše pripombe o delu sindikata.

Beseda je predvsem o članku, ki je bil objavljen v zadnji številki pod naslovom Zaskrbljenost sindikatov.

Avtor članka namreč omenja, da so podatki v izdelani analizi o poslovanju in problemih poslovnih enot netočni.

Iz razgovora z zbiralcem podatkov, v tem primeru s podpredsednikom koordinacijskega odbora sindikata, lahko sklepamo, da je podatke dobil od odgovornih delavcev na upravah poslovnih enot. On je torej podatke posredoval naprej v taki obliki, kot jih je dobil.

Poudariti hočem le to, da ne gre za nekakšno »zaskrbljenost«, temveč za to, da je končno le čas, ko naj bi se začele sindikalne organizacije z dolgoletno tradicijo ukvarjati tudi z drugimi gospodarskimi problemi in ne samo z organizacijo izletov in zbiranjem ponudb za ozimnico.

Posvetovanje, ki so ga organizirali na osnovi analize o poslovanju, je razsvetlilo mnogo nejasnih vprašanj, ki jih postopoma že rešujejo.

Ravno zato je potrebno, da je bilo podobnih srečanj v prihodnje še več.

Pogosto je slišati tudi pripombe o nekakšni pasivnosti sindikatov. Vsi zaposleni smo po nekem nepisanem pravilu člani sindikata.

ta. Toda aktivnost organizacije je prepuščena predvsem ožjemu krogu članstva, največkrat pa samo predsedniku, ki ga volimo vsaki dve leti. Ali je prav tako, da kritiziramo delo le-teh, medtem ko ostali stojimo ob strani?

Malo dobre volje in sodelovanja med nami vsemi bo pripeljalo do tega, da bo naša sindikalna organizacija res začela delovati na vseh tistih področjih, kjer je smisel njenega delovanja.

Š. Bogovčič

Naš delovni čas je daljši

V Tovarno pohišva se vozi z avtobusom na delo 200 delavcev ali 1/3 članov TP Cerknica. Njihov delovni dan je daljši. Na delo prihajajo iz smeri Rakitna, Žilce, Begunj in Unca.

Delavci, ki se vozijo na delo z avtobusom plačujejo prevozne stroške sami.

Ko sem se nedavno pogovarjal s temi delavci o podražitvi prevoznih stroškov, so zelo negodovali. Nekateri so predlagali, naj podjetje ponudi prevoze avtobusnemu podjetju Gorica. No, kljub vsemu je trenutno najboljša možnost, da še nadalje zaupamo prevoze podjetju SAP.

Plačevanje prevoznih stroškov pa je precejšnje breme zlasti za delavce iz zelo oddaljenih krajev, ki plačajo mesečno do 14.000 S din.

Ker se mi je nudila priložnost, sem s temi delavci razgovarjal tudi o drugih vprašanjih.

Najoddaljenejši vstajajo takoj po četrti uri, če imajo delo dopoldne. Kadar imajo delo v popoldanski izmeni, pa gredo lahko k nočnemu počitku malo pred polnočjo. Nekateri delavci pa morajo še pešati od postajališča tudi po pol ure v svojo vas ali zaselek.

Težko je s prehrano, so mi dejali. Kadar delajo dopoldne, je zanje prva jed v odmoru topli obrok, ki jim je glavna prehrana v osemurnem delu; je pa za fizično delo premalo izdatna, so trdili zlasti mlajši delavci. Ko pridejo domov, nekatere sicer čaka kosilo, toda komaj ob 15.30 uri. Nekateri pa si morajo kosilo še kuhati. Glede prehrane je popoldanska izmena boljša.

Bližnji delavci so na boljšem, ni jim treba plačevati prevoza in več jim ostaja časa. Res je, da morajo zaradi tega delati v nočni izmeni ali narediti kakšno naduro.

Kljub vsemu pa bi le malokateri delavec prišel stanovat v Cerknico, če bi imel to možnost, posebno oni, ki imajo lastne hiše ali udobna stanovanja. Problem je le prevoz, sicer pa je v naših krajih prijetno živeti — pravijo delavci. Problem bi nastal le takrat, kadar ne bi imeli dela oziroma dohodkov za življenje.

Na delo v tovarni smo se na-

vadili, da si ne moremo misliti drugačnega načina življenja. Težko bi bilo, če bi ukinili prevoz. Moški bi že kako hodili na delo z lastnim prevoznim sredstvom, v zimskih dneh pa bi z začasnim stanovanjem rešili to vprašanje.

Ženske, zlasti poročene, pa nikakor ne bi mogle delati, so dejale! Upamo, da do tega ne bo prišlo, sicer pa sami plačujemo stroške prevoza.

V prostem času večina od teh delavcev pomaga pri kmetijskih delih ali pa »šušmarijo«, kot je eden od delavcev hudomušno pripomnil.

Delavci vozači Bresta se vračajo z dela

V teh krajih kulturno prosvetnega dela skoraj da ni, saj ni časa za to, sicer pa tudi ni ostalih možnosti.

Glede pravic, ki nam pripadajo iz delovnega razmerja, nismo prikrašani v primerjavi k ostalimi delavci oziroma člani kolektiva. Prikrašani pa smo glede prireditve oziroma razvedrila, ki je organizirano v Cerknici.

Avtobus je prispel do končne postaje oziroma pred tovarno; morali smo končati. Občutil sem, da je pripadnost teh delavcev kolektivu večja, kot se misli.

J. Klančar

Prav zato se čudim, da obstajajo skoraj neverjetne razlike v delitvi teh sredstev, ki so namenjena za osebne dohodke.

Ne morem in ne morem razumeti, da so med ekonomskimi enotami take razlike, da pride med njimi 50.000 S din ali celo več razlike. Vsi pa smo proizvajalci — mislim pri tem na fizični obseg proizvodnje — in vsi se trudimo za čim večje uspehe. Seveda imajo nekateri ves ta trud poplačan. Zaradi takega stanja pri delitvi osebnega dohodka se dogaja, da nekateri delavci visoko presegajo osebne dohodke posameznih inštruktorjev, pa si mislim: gotovo imajo večjo odgovornost kakor pa inštruktorji, ki so na vodilnem delovnem mestu v ekonomskih enotah.

Prav gotovo bi se morale službe proti takim pojavom pospešeno boriti in dohodke uskladiti na ravni realnosti.

Priznati pa moramo, da so sedaj naši osebni dohodki v republiškem merilu med prvimi.

Zakaj tako...

Pogled na sprednji del Brestovih stanovanjskih blokov nam nudi prijetno sliko. Žal pa je okolica za temi bloki močno neurejena in ni v čast stanovalcem

Anketa

V skladu s poslovno politiko za leto 1968, ki pravi da lahko dobijo posamezniki sredstva za stanovanjsko gradnjo le na osnovi varčevanja: posameznik—podjetje—banka, razpisujemo anketo, na osnovi katere želimo ugotoviti, koliko sredstev bomo morali po zaključnem računu za leto 1968 dodeliti za stanovanjske namene.

Odgovore na spodnja vprašanja posredujte tajništvu poslovnih enot do 12. novembra letos:

1. Ime in priimek
2. Stalno bivališče
3. Delovni staž pri BRESTU
4. Od kdaj varčujete pri banki?
5. Koliko imate privarčevanih sredstev do 1. XI. 1968?
6. Koliko nameravate še privarčevati pred najetjem posojila pri BRESTU?
7. Kdaj boste zaprosili za kredit?
8. Koliko kredita bi potrebovali od BRESTA?
9. Če že gradite stanovanjske prostore, do katere faze so zgrajeni?
10. Poprečni mesečni zaslužek v letu 1968?
11. Poprečni dohodki na družinskega člana v letu 1968 (vključno z dohodki kmetijstva)?

Uredništvo

Mnenja in kritika

Zakaj take razlike v delitvi osebnih dohodkov?

V BRESTU imamo točkovni sistem delitve osebnih dohodkov in še analitično oceno delovnih mest ter za režijske službe šestmesečno osebno ocenjevanje. Mar ni to dovolj za enakomerno delitev

teh sredstev, ki so za to namenjena.

Sistem analitične ocene je za vse službe 1:5 in je v skladu z našim letnim načrtom proizvodnje in njenega finančnega obsega.

Mnogi nam jih zavidajo.

Ne smemo pa reči, da je lahko izravnati te razlike; vendar pa jih je lahko popraviti, samo če priznamo, da je to, kar sem napisal, resnica.

Upam, da ta članek ne bo nalezil na gluha ušesa in da bodo službe, ki so za to odgovorne, storile vse, da bi napake popravili.

Valentin Šubič

Ni povsod tako

Štirinajst dni po vdoru vojaških sil članic Varšavskega sporazuma se je vodstvo dveh osnovnih organizacij ZK v našem podjetju odločilo, da po hitrem postopku skličejo sestanek članstva.

Napovedanega dne je na sestanku prišla tretjina članstva.

Po nekajminutnem čakanju je predsedujoči pričel s sestankom in po uvodnem govoru prepustil besedo tovarišu, ki je imel nalogo, da člane seznani o svetovnem o svetovnem položaju.

Po dvehurnem razpravljanju smo sprejeli najvažnejši sklep, in sicer:

Sekretariata obeh organizacij naj v roku štirinajstih dni pripravi program bodočega dela članstva.

Danes, ko to pišem, je minilo več kot štirideset dni, toda programa in napovedanega sestanka ni in ni.

Tiho in mirno gre čas naprej. Le vsakega desetega v mesecu se oglasi pobiralec članarine kot občasni znanilec naše dolžnosti.

Š. Bogovčič

Opomba: Odločili smo se za uvedbo nove rubrike MNENJA IN KRITIKA, v kateri želimo omogočiti bralcem kritične pripombe in mnenja.

Uredništvo

DOPISUJTE
V
BRESTOV
OBZORNIK!

Iz dela samoupravnih organov

UPRAVNI ODBOR PODJETJA

Na 202. seji 8. oktobra letos je upravni odbor Industrije pohištva BREST sprejel naslednje sklepe:

— upravni odbor je sprejel načrt nalog za IV. tromesečje in načrt opravljenih nalog za III. tromesečje 1968 za skupne strokovne službe; razpravljal je o težah za sestavo poslovne politike za leto 1969 in sklenil, da morajo skupine, ki naj bi sestavile predloge za posamezna področja, pripraviti gradivo do meseca decembra, da bo dan material v tem mesecu v javno razpravo,

2. Drago Frlan
 3. Jožica Košir
 4. Ivanka Mlinar
 5. Darinka Štritof
 6. Romana Štritof
 7. Zoran Trost
 8. Mirko Urbas
 9. Sanda Zakrajšek
- B. Poslovna enota TP Martinjak
1. Anica Debeljak
 2. Alenka Kajtna
 3. Rajko Palčič
 4. Stane Zakrajšek
- C. poslovna enota TLI Stari trg
1. Marija Jurjevič
 2. Anica Zabukovec

Vzorno urejeno skladišče žaganega lesa v TLI Stari trg

— zaradi pritožb in pripomb proti razdelitvi stanovanj je bila imenovana posebna komisija, ki naj ponovno pregleda pravilnost razdelitve stanovanj. Komisija mora do prihodnje seje pripraviti celotno stanovanjsko problematiko in poročati na upravnem odboru podjetja.

— dodeljeni so bili krediti za posamično stanovanjsko gradnjo naslednjim prosilcem:

1. Terezija Hiti, TPC, 4000 N din za dobo 12 let,
2. Jože Klanfar, TLI, 9000 N din za dobo 9 let,
3. Alojz Žnidaršič, TLI, 11.000 N din za dobo 10 let,
4. Ivan Bizjak, TPC, 3440 N din za dobo 15 let,
5. Janez Kovačič, SKS, 4000 N din za dobo 10 let,
6. Ivan Šega, TPM, 8000 N din za dobo 10 let,
7. Franjo Gagula, TPM, 4000 N din za dobo 15 let,
8. Milan Kobal, TPM, 4000 N din za dobo 10 let,
9. Janez Otoničar, SKS, 4000 N din za dobo 10 let,
10. Miro Horvat, TPC, 4000 N din za dobo 12 let,
11. Alojz Hiti, BŽ, 5000 N din za dobo 15 let,
12. Jože Kranjc, SKS, 5000 N din za dobo 9 let,
13. Alojz Otoničar, TPC, 6000 N din za dobo 10 let,
14. Milena Tušar, TPC, 4000 N din za dobo 9 let,
15. Anton Cvetko, TPM, 4500 N din za dobo 10 let,
16. Jože Škrli, TPC, 10.000 N din za dobo 15 let.

Za vse kredite bo enotna ohrastna mera 3%. Celotni kredit se da v komisijski posel Kreditni banki in hranilnici Ljubljana.

— Upravni odbor je odobril nakup novega kombija Ford Transitz FT.600 in nakup novega osebnega avtomobila.

Glede vprašanja kadrovske problematike je upravni odbor podjetja sprejel naslednje sklepe: — na delovno mesto v. d. šefa računske službe SKS se razporedi s 15.10.1968 tov. Tone Zigmund,

— tov. Emil Lah se razporedi na delovno mesto internega kontrolorja s 15.10.1968,

— tov. Anton Žele se razporedi s 15.10.1968 na delovno mesto v. d. šefa prodaje pohištva za domači trg,

— štipendisti tehniške šole, oddelka v Cerknici, IV. letnik, se razporedijo v naslednje poslovne enote:

- A. poslovna enota TP Cerknica
1. Bernarda Drenik

Z delom štipendistov v poslovnih enotah se bo prenesla tudi obveznost sredstev za štipendije.

— Upravni odbor podjetja je odobril štipendije naslednjim prosilcem:

1. Heleni Lipovec, IV. letnik TS, odd. v Cerknici, v višini 230 N din mesečno, za poslovno enoto TPM,
2. Jožici Jenček, IV. letnik TS, odd. v Cerknici v višini 240 N din mesečno, za poslovno enoto TPC,
3. Jožici Heršič, IV. letnik ES, v višini 250 N din mesečno.

Štipendije veljajo v šolskem letu 1968/69.

— Stanku Mulcu je omogočen študij na fakulteti za arhitekturo, gradnje in geodezijo — oddelka za arhitekturo s tem, da ga podjetje štipendira v II. letniku, če bo opravil vse pogoje za vpis v II. letnik.

— Alojzu Drobniču, štipendistu na strojni fakulteti, se podaja štipendija do konca leta 1968 pod pogojem, da bo študij zaključil do 31.12.1968.

Dijakom I. letnika Tehniške šole, oddelka v Cerknici, se dodeli socialna pomoč, in sicer:

1. Zvonki Purhart 100 N din mesečno,
2. Jožetu Korošcu 100 N din mesečno,
3. Nataši Vukičević, 90 N din mesečno,
4. Slavku Červeku 100 N din mesečno,
5. Marti Ule, 70 N din mesečno,
6. Tomažu Strohsacku, 60 N din mesečno.

Sprejet je bil predlog o povišanju štipendij oziroma posojil, ki bo veljal v šolskem letu 1968/69 (sprememba pravilnika o izobraževanju, 14. člen):

A. POKLICNE ŠOLE

II. letnik:

- Stare višine in razponi
- 100—120 N din za zadosten uspeh
130—150 N din za dober uspeh
160—180 N din za prav dober uspeh
- 190—210 N din za odličen uspeh
- Nove višine in razponi
- 120—145 N din za zadosten uspeh
150—180 N din za dober uspeh
190—215 N din za prav dober uspeh
220—250 N din za odličen uspeh

B. SREDNJE ŠOLE

II. letnik:

- Stare višine in razponi
- 100—120 N din za zadosten uspeh
130—150 N din za dober uspeh

- 160—180 N din za prav dober uspeh
190—210 N din za odličen uspeh
- Nove višine in razponi
- 120—145 N din za zadosten uspeh
150—180 N din za dober uspeh
190—215 N din za prav dober uspeh
220—250 N din za odličen uspeh

III. letnik:

- Stare višine in razponi
- 130—150 N din za zadosten uspeh
160—180 N din za dober uspeh
190—210 N din za prav dober uspeh
- 220—240 N din za odličen uspeh
- Nove višine in razponi
- 150—180 N din za zadosten uspeh
190—215 N din za dober uspeh
220—250 N din za prav dober uspeh
260—290 N din za odličen uspeh

IV. letnik:

- Stare višine in razponi
- 160—180 N din za zadosten uspeh
190—210 N din za dober uspeh
220—240 N din za prav dober uspeh
- 250—270 N din za odličen uspeh
- Nove višine in razponi
- 190—215 N din za zadosten uspeh
220—250 N din za dober uspeh
260—290 N din za prav dober uspeh
300—325 N din za odličen uspeh

C. VIŠJE IN VISOKE ŠOLE

I. letnik:

- Stare višine in razponi
- 190—210 N din za zadosten uspeh
220—240 N din za dober uspeh
250—270 N din za prav dober uspeh
- 280—300 N din za odličen uspeh
- Nove višine in razponi
- 220—250 N din za zadosten uspeh
260—290 N din za dober uspeh
300—325 N din za prav dober uspeh
330—360 N din za odličen uspeh

II. letnik:

- Stare višine in razponi
- 220—240 N din za zadosten uspeh
250—270 N din za dober uspeh
280—300 N din za prav dober uspeh
- 310—330 N din za odličen uspeh
- Nove višine in razponi
- 260—290 N din za zadosten uspeh
300—325 N din za dober uspeh
330—360 N din za prav dober uspeh
370—395 N din za odličen uspeh

III. letnik:

- Stare višine in razponi
- 250—270 N din za zadosten uspeh
280—300 N din za dober uspeh
310—330 N din za prav dober uspeh
- 340—360 N din za odličen uspeh
- Nove višine in razponi
- 300—325 N din za zadosten uspeh
330—360 N din za dober uspeh
370—395 N din za prav dober uspeh
410—430 N din za odličen uspeh

IV. letnik:

- Stare višine in razponi
- 280—300 N din za zadosten uspeh
310—330 N din za dober uspeh
340—360 N din za prav dober uspeh
- 370—390 N din za odličen uspeh
- Nove višine in razponi
- 330—360 N din za zadosten uspeh
370—395 N din za dober uspeh
410—430 N din za prav dober uspeh
445—480 N din za odličen uspeh

Vsem dijakom, ki dosežejo ob redovnih konferencah nezadosten uspeh, se za vsako nezadostno oceno zmanjša višina mesečnega posojila za 30 N din. Tisti, ki imajo štiri ali več negativnih ocen, izgubijo pravico do posojila za vso konferenco.

Novo sprejete štipendije naj se določijo vsem štipendistom v šolskem letu 1968/69.

TP CERKNICA

Upravni odbor Tovarne pohištva Cerknica je na seji 7.10. letos sprejel naslednje sklepe:

— sprejet je načrt proizvodnje za mesec oktober in obračun načrta za mesec september,

— vse službe, ki so dolžne oskrbovati tovarno s surovinami in materiali, je treba opozoriti na rednejšo in hitrejšo dobavo, kajti še vedno se pojavljajo pri dobavi materialov problemi, ki ovirajo nemoteno proizvodnjo,

— pogonski servis si mora v prihodnje prizadevati za hitrejšo izdelavo ogrevalnih naprav v drugem traktu, obenem pa naj takoj začne z izdelavo na vhodnih vratih oziroma pri vseh vhodih v omenjeni trakt,

— upravni odbor je sprejel analizo in usklajitev časov oziroma osebnih dohodkov med oddelki.

Potrjen je bil tudi cenik del za odpreme delavce s pripombo.

— ocena na delovnem mestu za brušenje robov je po mnenju članov UO previsoka; zato je potrebno ponovno izdelati opis delovnega mesta in analizo ter vse skupaj predložiti komisiji za ovrednotenje delovnih mest tovarne in centralni komisiji za analitično oceno.

TP MARTINJAK

Na seji upravnega odbora Tovarne pohištva Martinjak 7. 10. 1968 so bili sprejeti naslednji sklepi:

— na sestankih ekonomskih enot je treba vse delavce seznaniti z analizo načrta in tekočimi problemi. Z analizo načrta in problemi v TPM je treba takoj seznaniti vodstvo proizvodnje in ga tudi opozoriti na njegovo neodgovornost pri delu ter zahtevati, da se odnos do dela popravi. V proizvodnji je treba izboljšati organizacijo dela na delovnih mestih. Med strokovnimi kadri pa naj bo tesnejše sodelovanje pri

reševanju raznih problemov proizvodnje,

— ponovno je bil sprejet sklep, da se za katerikoli artikel, preden gre v proizvodnjo, pripravi vsi tehnični pripomočki,

— načrtovalec proizvodnje je treba dati večja pooblastila nad proizvodnjo v zagotavljanju količin in termiske izdelave artiklov,

— inštruktorji naj dnevno vodijo evidenco izdelanih količin artiklov,

— upravni odbor je razpravljal o rebalansu načrta in sprejel sklep, da se da v obravnavo in potrditev centralnim samoupravnim organom,

— nadzoruje naj se nagrajevanje po kvaliteti dela; ko bodo zbrani potrebni podatki, naj bi samoupravni organi ponovno obravnavali sistem nagrajevanja.

IVERKA CERKNICA

Upravni odbor Tovarne ivernatih plošč je na seji 26.9.1968 sprejel naslednje sklepe:

— ukinejo se tri izmene pri stikalnici »Mihoma«; ostane samo ena izmena, ki naj bo organizacijsko vezana na skladiščnika plošč,

— formalno naj se združita skladišče surovin in skladišče plošč z brusilko in formatko z enim skladiščnikom in dvema pomočnikoma (eden v prvi izmeni, drugi v drugi izmeni),

— upravni odbor je sprejel načrt remonta: vsi tisti delavci, ki niso zajeti pri delu remonta, naj izrabijo redni letni dopust, tisti, ki pa nimajo dopusta, naj se razporedijo na delo v skladišče surovin.

F. Zigmund

Kadrovske spremembe v septembru 1968

TP CERKNICA

Prišli: Janez Kocjančič, lesni tehnik, Danica Hajdarovič, delavka, Boža Gašparič, delavka, Dragica Klemen, delavka, Tončka Bajc, delavka, Marjan Šivec, delavec, Anica Škrabec, delavka, Jože Tekavec, delavec

Iz JLA so se vrnil: Tone Vidmar, delavec, Franc Otoničar, delavec, Alojz Doles, delavec, Marjan Lovko, delavec, Franc Otoničar, elektricar, Ferdo Križančič, delavec

Vajenci: Štefan Gašpar in Marjan Škof, mizarska stroka ter Vinko Braniselj, strojno-ključavničarska stroka

Odšli: Jože Urh in Jože Škofljanc v JLA

TP MARTINJAK

Prišli: Andrej Drobnič, delavec, Marija Gornik, delavka, Jože Anzelj, krojač, Franc Žnidaršič, delavec, Anica Avžlahar, delavka, Jože Potočnik, delavec, Alojz Grbec, delavec, Joža Žurga, administratorka, Maj-

da Kovačič, delavka, Anica Obreza, delavka

Iz JLA so se vrnil: Anton Godeša, delavec, Stane Mihelčič, strojni ključavničar, Šega Franc, delavec, Stane Mišič, delavec

Vajenci: Franc Drobnič in Peter Urbas, mizarska stroka, Boris Žurga, strojno-ključavničarska stroka

Odšli: Jože Modic na delo v tujino, Ivan Ule v JLA

TLI STARI TRG

Prišli: Franc Ravšelj, delavec, Otilija Grginčič, delavka, Janez Antončič, delavec

TIP CERKNICA

Prišli: Edvard Mevc, delavec, Metod Urh, strojni ključavničar iz JLA

Odšli: Franc Kraševac, Franc Bregar, Milan Baraga; sprejeti so bili začasno

BŽ CERKNICA

Odšel: Franc Tekavec na delo v tujino

SKS CERKNICA

Prišel: Ivo Štefan iz JLA

DR CERKNICA

Ni sprememb

Pravnik odgovarja

Vprašanje: UO poslovne enote lahko v določenih primerih dovoli delavcu izostanek z dela brez nadomestila do 30 koledarskih dni v enem letu (brezplačni dopust). Ali ima delavec v tem času pravico do nadomestila zaradi boleznih ali nesreče — glede na določilo čl. 59 pravilnika o urejanju delovnih razmerij, ki pravi, da v takih primerih pravice mirujejo?

Odgovor: Da, ima! Podobno, kot v primeru rednega letnega dopusta, tudi v času »brezplačnega dopusta« do 30 dni delavec nastopi bolniški dopust, če oboli. Zaradi nastopa zavarovanega primera (bolezen, nesreča), mu ustrezne

pravice »oživijo« za določen čas — dokler je bolan — in v tem času ima torej pravico prejemati nadomestilo zaradi bolezni.

Ko delavec ozdravi, lahko nadaljuje odsotnost z dela, če UO ne ugotovi, da bi odsotnost utegnila povzročiti motnje v delovnem poteku in poslovanju. V kolikor pa delovna organizacija delavca nujno potrebuje, mu lahko po prenehanju bolniškega staža preloži pravico izrabe odobrene brezplačne odsotnosti z dela na kak drug čas, če so izpolnjeni ostali pogoji po čl. 59 omenjenega pravilnika (glej čl. 59 pravilnika o urejanju delovnih razmerij v Brestu; čl. 70 in 77 TZDR, čl. 131 TZPZ).

Z. Zabukovec

Brestov obzornik gostuje

S SEJE OBČ. SKUPŠČINE

Skupščina občine Cerknica se je 7. oktobra sestala na svoji 13. redni seji. Dnevni red je bil dokaj obsežen in je vseboval:

— analizo periodičnih obračunov delovnih organizacij za I. polletje 1968;

— odlok o povišanju cen olju;

— poročilo o likvidaciji Dimnikarskega podjetja Rakek;

— sklepe in predloge Občinske konference SZDL Cerknica o problematiki kmetijstva v občini;

— poročilo o lovstvu;

— priporočilo vsem delovnim organizacijam na področju občine o ustanovitvi Sklada Janeza Hribarja;

— možnosti za gradnjo osnovne šole v Loški dolini.

Poleg naštetih točk je bilo tudi nekaj manj važnih, kot so: zadeve splošnega ljudskega premoženja, personalne zadeve, vprašanje trgovskega lokala v Otavah in elektrifikacija vasi Stražišče.

Analiza periodičnih obračunov gospodarskih organizacij za I. polletje 1968 v primerjavi z enakim obdobjem lani kaže, da se je ob povečanem številu zaposlenih za 5% in poslovnega sklada za 8%, povečala fakturirana realizacija ali celotni dohodek za 22%. To je vsekakor lep uspeh občinskega gospodarstva. Zaskrbljuje pa, da so porabljena sredstva hitreje naraščala od celotnega dohodka, kar kaže na manjšo ekonomičnost. Ne glede na to pa je neto produkt (novo ustvarjena vrednost) narasel za 11% in dohodek za razdelitev za 9%, izločena sredstva za osebne dohodke pa za 25%.

Poprečni osebni dohodki na zaposlenega so od 706 narasli na 865 N din.

Kljub poprečno dobrim gospodarskim uspehom pa je nekaj gospodarskih organizacij, ki gospodarijo na stopnji rentabilnosti. Med njimi so Jelka iz Begunj, Gaber v Starem trgu, Kmetijska zadruga Cerknica pa ima celo izgubo. Zato je skupščina znova sklenila priporočiti tem organizacijam, naj poiščejo možnosti za integracijo, kajti le tako se bodo kolektivni lahko obdržali.

Zvezni izvršni svet je sprejel predlog o povišanju cen za seme na sončnic od 1,20 na 1,30 din za kilogram. V zvezi s tem se je podražila proizvodnja tega olja za 0,30 din pri litru. Proizvajalci jedilnega olja ne morejo prenesti celotne podražitve surovin, zato so morali povišati ceno olju, ta pa se kaže tudi v maloprodajni ceni v trgovini.

Dimnikarsko podjetje v Cerknici je šlo v redno likvidacijo, ker ni bilo možnosti za obstanek. Likvidacijska komisija je pripravila poročilo o likvidaciji, ostanek sredstev pa so prenesli na občino.

Znano je, da so se na področju kmetijstva v zadnjem času gospodarski odnosi močno zaosttrili. Kmetijstvo v družbeni lastni ima izredno nizko akumulativnost, prav nič boljše pa ni v zasebni lasti. Živinoreja je v zastoj, ker je živino težko prodati, dohodki iz gozda pa so zaradi pretirane obremenitve s taksami in biološke amortizacije minimalni. Zadruga išče izhod v trgovini, zasebni kmetje pa v žaganju hlodovine in prodaji desk. Oboje pa ne daje več tistih zaslužkov kot pred leti. Tako si tudi s tem niso dosti pomagali.

Skupščina je sklenila, da bo s tem seznanila republiko skupščino in pričakuje ustrezne ukrepe.

Na zahtevo nekaterih odbornikov, da je treba dati vprašanje škode, ki jo povzroča divjad, na dnevni red skupščine, je sledilo poročilo o stanju divjadi in o škodi, ki jo povzroča. Ugotovili so, da škoda ni tako velika, kolikor pa jo je, so jo lovske družine dolžne povrniti.

Skupščina je s svojim sklepom podprla pobudo o ustanovitvi Sklada Janeza Hribarja. Sredstva sklada naj bi bila namenjena za pomoč nadarjenim študentom ter otrokom padlih in živečih borcev, prispevale pa naj bi jih delovne organizacije iz sredstev za kadre.

V zvezi s tem, da je osnovna šola v Loški dolini v težkem položaju, so sprejeli pobudo o razpisu referendumu za samoprispevek in o iskanju drugih možnosti, kako najti sredstva za gradnjo nove osnovne šole. T. Kebe

OBČINSKA KONFERENCA ZK

Člani občinske konference ZKJ v Cerknici so na oktorskem sestanku govorili o notranji rasti mladine ter sprejeli naloge v zvezi s spreminjanjem sestava ZK v naši občini. Roleg tega pa so govorili tudi o predlogih za novo vodstvo v zvezi in republikanske organe ZK.

Zadnji dogodki doma in v svetu so bistveno vplivali na odnos mlade generacije do organizacije ZK, njenih stališč in prizadevanj za mirno reševanje mednarodnih sporov, zmanjšanje oboroževalne tekme in popuščanje napetosti, kajti le mir, svoboda in sožitje med narodi so porok za boljše in srečnejše življenje. Takšna stališča, predvsem pa aktivno prizadevanje vodstva ZK v Jugoslaviji in vsega članstva ZK so spodbudila vrsto mladih ljudi, da z aktivnim delom prispevajo svoj delež k uresničevanju sklepov vodstva ZK Jugoslavije in se aktivno vključijo v samoupravno družbo. Da bi mlade ljudi čim bolj organizirano vključili v razne aktivnosti, morajo vodstva ZK v občini, krajevnih organizacijah, aktivnih in oddelkih organizirati sestance in posvetovanja z mladinsko organizacijo in mladimi ljudmi, predvsem s tistimi, ki imajo vse pogoje za sprejem v organizacijo ZK. Na sestanku so poudarili, da kriteriji za sprejem v ZK ne smejo biti preveč togi; zato je treba ocenjevati predvsem samega kandidata, njegovo aktivnost, delo v samoupravnih organih in organizacijah, odnos do dela, religije in druge kvalitete kandidata.

Opozorili so tudi na drugo skrajnost, ki se lahko kaže v popustljivem, neprizadetem in neodgovornem vabljenju v ZK vsakogar in za vsako ceno. Pri sprejemu naj velja načelo, da je lažje priti v ZK, mnogo težje pa v njej ostati.

Tudi samemu sprejemu v ZK je treba posvetiti več pozornosti. To naj bo svečano dejanje, ki ga je treba organizirati v okviru občinske ali krajevne organizacije ZK. Zelo pomembno pa je, da tudi po sprejemu obdržimo nenehen stik z novo sprejetimi člani, da niso nato prepuščeni sami sebi. V tem primeru se kaj lahko zgodi, da so novo sprejeti člani kmalu razočarani; ugotavljati začnemo njihovo nedelavnost, malodušje in podobno. Zato je treba z novo sprejetimi člani nenehno delati, jih vključevati v delo in skrbeti za njihovo izobraževanje. Ob tem so na sestanku sklenili, naj bi organizirali aktiv mladih komunistov v občini, kjer bi razpravljali o splošnih in posebnih vprašanjih, ki zadevajo predvsem mladino. Vsako leto pa naj bi organizirali seminar ali nekaj izbranih predavanj o vprašanjih, ki so zanimiva in potrebna za mladega komunista.

Z mladino, predvsem pa z mladimi komunisti, morajo več delati tudi krajevne organizacije ZK in stalni aktivni. Za čim uspešnejše sodelovanje pa je nujno potrebna aktivnost vsakega komunista, aktivna in krajevne organizacije ZK. V številnih delovnih kolektivih in na terenu so mladinski aktivni, ki so prevečkrat prepuščeni samim sebi. Ne gre za to, da bi aktiv ZK narekoval mladini delo, pač pa se mora zanimati zanjo in ji nuditi pomoč, četudi včasih le moralno. Tako bo lažje oceniti, koga bi lahko sprejeli v ZK.

Obenem pa morajo aktivni, krajevne organizacije in vsa vodstva ZK stalno spremljati in raziskovati stanje v lastnih vrstah. Konkretno, za vsakega člana ZK posebej naj vodstva ugotavljajo aktivnost v ZK, predvsem pa aktivnost v drugih družbeno političnih organizacijah, društvih, samo-

upravnih in drugih organih, njihove idejno politične poglede in stališča, ki jih zavzemajo. Proti tistim, ki so se dejansko odtujili ZK, pa naj ustrezno ukrepajo.

Na konferenci so razpravljali tudi o predlogu za nova vodstva ZK v zvezi in republik. Ker po prvotnem predlogu ni bilo iz naše občine predlaganega nobenega člana v omenjena vodstva, je konferenca predlagala tovariša Jožeta Tišlerja, sekretarja občinskega komiteja ZKS za člana CK ZKS in tovariša Franca Zormanja za člana stalnega dela republikanske konference ZK. F. Levec

VAJE CIVILNE ZAŠČITE V OBČINI KRANJ

Vaje civilne zaštite, ki so bile 19. oktobra letos, je organizirala skupščina občine Kranj v sodelovanju z Republiškim sekretariatom za narodno obrambo.

Iz drugih občin so bili vabljeni predsedniki občinskih skupščin, načelniki oddelkov za narodno obrambo in posamezni člani svetov za narodno obrambo, kakor tudi predstavniki JLA, Skupščine in Izvršnega sveta SR Slovenije ter predstavniki drugih republik.

Iz občine Cerknica so se vaj udeležili: načelnik oddelka za NO tov. Stanko Rožič, referent za civilno zaščito pri občini Cerknica tov. Fikret Mehadjić, vodja občinskega štaba CZ tov. Franc inž. Zorman ter vodja štaba CZ Brest Cerknica tov. Jože Kovšca.

Namen vaje je bil prikazati delovanje vseljidske obrambe v primeru vojne oziroma zračnega napada.

V vaje so bile vključene vse enote CZ iz delovnih organizacij, družbenih služb in krajevne skupnosti Vodovodni stolp Kranj, združeni odred CZ občine Kranj. V sestavu združenega odreda so sodelovale naslednje enote:

- tehnično reševalna služba,
- sanitetna služba,
- služba RBK,
- služba reda in varnosti,
- protipožarna služba in
- služba zvez, obveščanja in alarmiranja, vse s svojimi oddelki.

V enotah, ki so sodelovale, je bilo nad 1300 obveznikov CZ.

Službe so prikazale časovno usklajeno delovanje pred zračnim napadom, kakor tudi reševanje ljudi in dobrin po zračnem napadu. Prav tako so v vajah sodelovale letalske enote JLA, ki so prikazale letalski bombni napad, helikopterji pa so sodelovali pri reševanju ranjenecv in jih prevzeli v določeno bolnišnico.

Vaje so dobro uspele in nazorno prikazale, kako so potrebne in po kateri zamisli naj se v prihodnje organizira CZ ter celotna obramba prebivalstva v občinah.

Skupščina občine Kranj je za opazovalce organizirala prevoz do mest posameznih služb — oddelkov CZ; tako so si lahko ogledali njihovo delovanje in opremo.

Opazovalci so si lahko ogledali obveščevalske oddelke centra, ki delujejo v sestavi službe zvez, obveščanja in alarmiranja. Ravno tako so si ogledali zaklonske službe in obveznike CZ ter delavce v tovarni Sava Kranj, pa še tudi razstavo opreme CZ, ki je prikazala opremo za vsakega posameznika po službah.

Ugotovili smo, da so vse službe in štab CZ sodobno opremljeni s sredstvi zvez, tehnično opremo in opremo za vsakega posameznika, da pa ta oprema zahteva veliko denarnih sredstev.

Tudi v naši občini bomo morali temu vprašanju posvetiti več pozornosti. Določiti bo treba denarna sredstva za potrebe občinskega štaba in služb, kakor tudi štabov in enot samozaščite v delovnih in drugih organizacijah.

Potrebe so seveda dokaj velike, zaradi česar pričakujemo razumevanje vseh družbenih dejavnikov v občini in vsakega posameznika, da bo temu vprašanju moč posvetiti več pozornosti, to je, pripravi na vseljidsko obrambo v naši družbeno politični skupnosti.

Štab CZ
Sob Cerknica

Brestova lovca (desno A. Hrblan) ob uplenjenem jelenu

Kako sem uplenil kronskega jelena

Mnogim lovcem je lov na jelena največji lovski užitek. Tudi z mano je tako. Čim bolj so se bližali zadnji septembrski dnevi, dnevi svatovanja jelenjadi, tem bolj sem si želel dolgo pričakovanega jelenjega lova pod vrhom Javornika. Mogočno rukanje jelena mi ni dalo miru, pa tudi druge je vznemirjalo.

S prijateljem sva jo ubrala v lovske koč na Poljane. Legla sva že počival, ko naju je jelenje rukanje vrglo iz postelje. Kmalu je jelen utihnil, naslednje jutro pa se je oglasil iz druge smeri. Nama se je pridružil še en lovec in začeli smo zalezovati jelena. Bil pa je pametnejši od nas in se nam je izmuznil v reber Javornika. To pol nam torej ni uspelo, toda kljub temu smo dobre volje odhajali v dolino.

Doma sem si pripravil nov načrt in ga zaupal lovskega tovariša, ki sva se mi pridružil na poti v lovske koč na Kalčico. Že smo slišali rukanje jelena, toda močan dež in večerni mrak sva nam pomirila lovske strasti. Po hitro pripravljeno večerji, ki smo jo zalili s kozarčkom dobre kapljice, smo legli. Vsakdo izmed nas je zaspal z željo, da bi uplenil jelena. Toda naslednjega dne ni bilo nič, zato pa

smo imeli več sreče naslednje jutro. Bilo je ob štirih zjutraj. Tovariša sem predramil iz trdega spanja in pripravil smo se na nov pohod. Tena noč se je polagoma umikala belini novega dne, začelo se je svitati. Velika sova je končala svoj nočni koncert, s svitom so se začeli oglašati posamezni jeleni. S tovarišem sva se odpravila proti Klari, toda nadomoma... Nekaj sto metrov pod seboj zaslišim, kako se kotali kamene, zraven pa zamolkli glas: auooo! Srce mi je veselo razbijalo v prsih in dejal sem si: »Nak, danes mi pa ne boš ušel!«

Sel sem naprej in jeleni so se oglašili ob vznožju Javornika. Po napornem zalezovanju v strmi rebri sem zagledal košute. Previdno sem sedel na kamen in čakal. Za seboj sem zaslišal pogumni jelenji auooo! in že se je prikazal jelen. Premislil sem razdaljo, opazoval rogove in sam nisem mogel verjeti: bil je kronskega jelena. Pritisnil sem na petelina in strel je odjeknil. Jelen je obležal. Tovariši so mi segli v roke. Po lovske običaju sem si zateknil za klobuk podarjeno zeleno vejico.

Bil sem srečen, kajti to je bil že moj peti uplenjeni jelen.

A. Hrblan

Statistična ali vzorčna kontrola proizvodnega postopka

Kontrola proizvodnega procesa v neki tovarni mora zajemati vse tiste ukrepe, ki jih je treba storiti med tehnološkim postopkom, da bi preprečili nastajanje izvrška, oziroma da bi ga kar se da zmanjšali. Ker izvršek lahko nastane zaradi uporabe neustreznih surovin in materialov, pa tudi zaradi načina dela, je treba pričeti s kontrolo že ob prevzemu surovin in materiala, nadzorovati nato tehnološki postopek na posameznih delovnih mestih in končno ugotavljati, ali izdelek ustreza zastavljenemu cilju ne glede na to, ali ga določajo standard, pogodba s kupcem ali interne zahteve.

Danes menimo, da so kontrola proizvodnje tudi takšni postopki, s katerimi samo ugotavljamo stanje izdelka glede na že določene kriterije za kvaliteto. To je povsem napačno, ker je to pravzaprav pregled izdelka, s katerim samo ugotavljamo njegovo stanje, ob tem pa ne proučujemo vzrokov, ki so pripeljali do tega stanja. (V tem sestavku mislim pod »izdelkom« na predmet dela, torej polizdelek in končni izdelek.) Kontrola proizvodnje mora spremljati delovni postopek in če ugotovi, da se pojavljajo napake, mora storiti vse potrebno, da bi jih odpravili in preprečili nastajanje izvrška. Takšna kontrola je pravzaprav preventiva pred izvrškom in danes se povsod po svetu trudi, da bi izpopolnili takšno kontrolo in tako izboljšali proizvodnjo. Tudi mi smo sklenili, da bomo v naši končni proizvodnji kontrolno službo tako organizirali-

li. Ta nova oblika naše kontrolne službe je statistična ali vzorčna kontrola proizvod. Postopka. Namen vzorčne kontrole je, da bi sedanjo obliko inšpekcijske kontrole (100% kontrole) prenesli na delovno mesto — tja, kjer nastaja izvršek in sicer tako, da bi ta izvršek in vzroke, ki so ga povzročili, pravočasno odkrili.

Poleg tega bi radi s tem sistemom rešili še dveje problemov:

- spodbujanje delavcev za kvaliteto dela in
- realno načrtovanje proizvodnje glede na količino dovoljenega izvrška.

Kontroliranje po tem sistemu se opravlja s pomočjo vzorcev, v katerih je natančno določeno število izdelkov. Koliko kosov bo imel vzorec in kdaj bo pregled, se določa s pomočjo statističnih metod, tako da imajo rezultati vzorca, ki jih dobimo s pregledom, natančno določeno zakonitost glede na celotno proizvodnjo. Z drugimi besedami, če je vzorec pokazal slabo kvaliteto, tedaj lahko računamo s tem, da so tudi drugi kosi, ki jih nismo pregledali, slabe kvalitete. Kontrola je mogoče opravljati po treh metodah: vidni, merski in laboratorijski.

Vidno metodo uporabljamo tam, kjer na izdelku ne pregledujemo dimenzij, ampak pregledujemo zgolj kvaliteto obdelave.

Mersko metodo uporabljamo, ko je treba kontrolirati dimenzije in jih merimo z različnimi merili.

Konec na 8. strani

POLHARSKE NOČI NA JAVORNIKU

Eno najlepših in najbolj privlačnih doživetij na Notranjskem je brez dvoma lov na polhe.

O njem sta pisala že Valvasor in Jurčič, kdaj pa kdaj pa lahko beremo o tem tudi v naših časnikih. Vse do druge svetovne vojne je bil lov na polhe pridobitna dejavnost, ki je dajala dokaj dober postranski zaslužek. Kot pripovedujejo starejši možakarji, je bila v stari Jugoslaviji ena poljša kožica vredna tudi do 8 dinarjev. Toliko so plačevali seveda za kožico starega polha, kožica mladicev pa je bila cenejša. Če je žir dobro obrnil in je bila dobra polhova letina, kakor so temu rekli, so nekateri polharji ujeli tudi po nekaj sto polhov. Večkrat so iz izkupička od kožic kupili kravo, pa še družina se je lahko oblekla in obula za zimo. Po nepisanih pravilih je tedaj strogo veljalo, da so smeli loviti polhe prvič na kvatno soboto, to je zadnjo soboto v septembru. Kdor si je drznil loviti prej, so ga strogo kaznovali s tem, da so mu ostali polharji zaplenili vse skrinjice in pastí ter mu odrekli družbo pri nadaljnjem lovu polhov. S tem se je zameril tudi vsem vaščanom. Resda so bili taki primeri redki, včasih pa so se le zgodili, o čemer pripoveduje ustno izročilo.

Sedaj lov na polhe ni več lov za denarjem, temveč razvedrilo in športni užitek. Zato so se turistični delavci že lotili organizacije polharskih večerov v Javorniških gozdovih, kar je treba pohvaliti. Še več pa je sedaj posameznikov, ki se združijo v skupine in lovijo polhe večer za večerom. Med njimi najdeš polharje, ki so komaj dopolnili deset let starosti, pa tudi izkušene, ki se bližajo sedemdeset letom. Med njimi ne manjka tudi nežnejšega spola, ki pa se raje tišči ob ognju in skrbi za napitek in prigrizek.

Letos je pravo polharsko leto, ker po osvoboditvi ne pomnimo, da bi žir kdaj tako obrnil, kot letos. Zato so se polharske priprave začele že spomladi, ko je bukovina obilno cvetela. To je bilo znamenje, da bo polharsko leto dobro, kar čutijo tudi polhi in se zato po naravnih zakonih parijo večkrat in zelo hitro razmnožijo. Hkrati z njimi so se množile tudi skrinjice (pasti), s katerimi lovijo

polhe. Vsakdo je želel biti dobro »oborožen« z vsem polharskim priborom, kajti danes mnogi ne upoštevajo več nepisanega zakona o začetku lova. Pride celo do tega, da zmanjkajo skrinjice takim polharjem, ki nepisani zakon še vedno spoštujejo.

Po obsežnih pripravah je končno nastopila tudi kvatna sobota. Že v dopoldanskih urah so polharji polnili nahrbtnike z različnimi dobrotami, med katerimi ni manjkalo »kanilca«, domačega žganja, kot temu pravijo. Pa še kako pride prav »kanilca« v mrzlih jesenskih nočeh! Še polhi ga poizkusijo, kajti mnogo raje se lovijo, če je skrinjica nakapana s »kanilcem«.

Dobro »oboroženi« z vsem, kar je potrebno za lov na polhe, so jo polharji mahnili proti Javornikom z vseh strani ob robu Cerkniškega jezera. Eni so šli peš, drugi so se peljali s kolesi ali mopedi, nekateri pa kar z avtomobili. Tako so polharji Javornike na kvatno soboto že v zgodnjih popoldanskih urah povsem »okupirali«. Na primernem kraju, kjer je dosti starih bukovih dreves, so polharji odložili svojo kramo in se dogovorili, kam bo kdo šel nastaviti skrinjice. Nastavljanje skrinjic je trajalo dobri dve uri. Nato so se polharji zbrali spet tam, kjer so odložili svojo kramo in vsi začeli nositi drva, saj jih mora biti kar za en voz, da gori polharski ogenj do jutra naslednjega dne. Ko je ogenj zagorel, so se vsi primerno okrepčali, kajti višinski zrak dá dober tek tistim, ki so pri hrani izbirični. Med okrepčilom je vsakdo v mislih preletel pot, koder je nastavljal skrinjice. Če si namreč ne zapomni poti, tudi skrinjic ne bo našel. Še pred mrakom pa se kar nenadoma od ognja dvigneta dva že izkušena polharja in ostalim povesta, da gresta loviti na polšne. Polšne so luknje v zemlji, kjer bivajo polhi čez dan, ob mraku pa gredo na pašo. Vendar od ostalih polharjev nista nikogar vzela s seboj. Kje je polšna, sme vedeti samo eden, sicer mu drugi naslednje leto poberejo vse polhe. Ob tem so polharji tudi zelo ljubosumni. Polšna je od tistega, ki jo je na-

šel in noče, da bi drugi vedeli zanj. Naj si jo poiščejo tako, kot si jo je moral on sam. Seveda pa se zaradi tega nihče ne razjezi, kajti plen, ki ga ujamejo v eni skupini, si med seboj prijateljsko razdelijo.

Ob ognju je čas hitro minil in na gozd se je spustil mrak. Tedaj je že bilo slišati prijeten glas polhov, ki so vse naokrog skakali po drevju. Vsi so si bili edini, da bo ulov dober. Kmalu po devetnajsti uri sta se že vrnila polharja, ki sta šla pred mrakom loviti na polšne. Eden je prinesel devet, drugi pa sedem polhov in kar štirje so bili stari (polhi od preteklega leta).

Prijetne živalice s košatimi repi kot neverica so občudovali vsi, zlasti pa še tista dva, ki sta polhala prvič. Okrog enainvajsete ure pa je vseh šest polharjev, kolikor se jih je zbralo na predelu »Za Lomom«, odšlo na ogled skrinjic. Prvi je ujel polha na skrinjico Jože iz Dolenjega Jezera, ki je na ves glas zakričal: »Drži ga, drži!« Kmalu za njim so se oglašili tudi drugi polharji, da so že ujeli. Ko so se okrog polnoči vsi vrnili k ognju, so prešteli ulov in našli 56 polhov. Kar dober ulov je, so menili vsi. To res ni malo za prvi ogled, saj od 80 skrinjic ni držalo le 24. Pri drugem obhodu, ki je bil ob dveh po polnoči, so ujeli nadaljnjih 48 polhov. Nato so polharji do jutra zadremali na listju ob ognju, proti jutru pa jih je prebudilo skovikanje sove, ki je iskala polhe po skrinjicah. In res je Tonetu iz Dolenjega Jezera ukradla enega, le še nekaj dlak je ostalo v skrinjici. Ko so zjutraj vsi pobrali skrinjice, so ujeli še 66 polhov. Skupen ulov te noči je bil torej 148 polhov, kar je za polharje današnjih dni izredno bogat plen.

Ko so jo ob sončnem vzhodu mahnili proti domu, so se dogovorili, da se bodo naslednjo soboto srečali na istem mestu. To se je zgodilo še vsako soboto v oktobru, skupen ulov skupine polharjev, o katerih pripoveduje ta sestavek, pa je bil do konca oktobra več kot 1100 polhov. Natančnega števila si nisem zapomnil, razen za prvi večer. Pa naj še kdo reče, da lov na polhe ni lep! Še lepši pa je okus po polhih in tople polhovke, ki se bodo še letošnjo zimo pojavile na glavah nekaterih polharjev iz Javorniških gozdov.

F. Tavželj

STATISTIČNA ALI VZORČNA KONTROLA PROIZVODNEGA POSTOPKA

Nadaljevanje s 7. strani

Laboratorijsko metodo uporabljamo za kontrolo fizičnih in kemičnih lastnosti izdelka.

Sistem kontrole ni zapleten in ga v praksi ne bo težko uveljaviti. Toda mi za sedaj še nimamo pogojev, da bi lahko takoj začeli uveljavljati, zato bo treba te pogoje najprej ustvariti. Vprašanja, ki jih je treba razrešiti pred uvedbo tega sistema so:

- določiti delovna mesta, kjer nastaja izvržek;
- določiti, kolikšen je dovoljen izvržek na posameznih delovnih mestih;
- za vse dimenzije, ki jih želimo kontrolirati, je treba določiti tolerance;
- določiti velikost vzorcev in pogostost pregledov.

Ta vprašanja je treba reševati sistematično in ob tem uporabiti znanstvene metode, saj bo kvaliteta naše prihodnje kontrolne službe odvisna prav od tega, kako bomo razrešili vsa ta vprašanja. Zato je treba k tej akciji poleg kontrolne službe pritegniti tudi tehnično pripravo dela, pa tudi druge službe.

Z uvedbo vzorčne kontrole pa ne bomo povsem odpravili inšpekcijske (100%) kontrole. Inšpekcijsko kontrolo bomo morali še vedno zadržati pri zaključni kontroli končnih izdelkov. Najverjetneje bomo morali v prvi fazi pri uvajanju vzorčne kontrole povsem obdržati tudi sedanjo obliko stoodstotne kontrole.

K. Medugorac, dipl. ing.

Spominska plošča Leu Gromu

Predsednik KK Brest Franc Tavželj govori o pokojnem Gromu

Nedavno je bila na štiridesetem kegljišču v Cerknici spominska slovesnost, ki jo je priredil domači kegljaški klub Brest. V trajen spomin nekoč zelo delavnemu kegljaškemu organizatorju na Rakeku in kasneje soustanovitelju kegljaškega kluba Brest v Cerknici, pokojnemu Leonu GROMU, so na tem kegljišču, h katerega gradnji je prav tako on veliko prispeval, odkrili spominsko ploščo.

Te slovesnosti so se udeležili številni kegljači in tako počastili svojega pokojnega tovariša Leona, ki je tragično izgubil življenje v pro-

metni nesreči.

O liku in življenju Leona Groma je spregovoril predsednik KK Brest tov. Franc Tavželj, ki je tudi odkril spominsko ploščo.

Leon Grom, ki je bil popraj vsestranski športnik-smučar, nogometaš in namiznoteniški igralec — se je v minulem desetletju posvetil samo kegljaškemu športu, kjer je kot državni reprezentant in organizator dosegal odlične osebnosti uspehe. Ko se je nekaj časa pred smrtjo vrnil k matičnemu klubu Brest, pa se je le-ta začel močno uveljavljati v republiki in v zveznem merilu.

Nagradna računska naloga

$$\begin{array}{c} \bullet \bigcirc \bullet \bigcirc + \bullet \bigcirc \bigcirc \bigcirc = \bullet \bigcirc \bigcirc \bigcirc \bigcirc \\ - \qquad \qquad \qquad : \qquad \qquad \qquad + \end{array}$$

$$\bullet \bigcirc \bigcirc \bigcirc - \bullet \bigcirc \bigcirc = \bullet \bigcirc \bigcirc \bigcirc$$

$$\bigcirc \bigcirc \times \bigcirc \bigcirc = \bigcirc \bigcirc \bigcirc \bigcirc$$

Za nalogo v prejšnjem OBZORNIKU smo dobili 43 rešitev; pravilnih je bilo 38. Upoštevati je bilo treba le vse vodoravne in navpične računske znake.

Nagrade so dobili:

1. nagrada: 50 N din: JANEZ KVATERNIK, TLI Stari trg
2. nagrada: 30 N din: BERTA FIJAVŽ, SKS Cerknica
3. nagrada: 10 N din: IVANKA ROŽANC, TP Cerknica
4. nagrada: 10 N din: JOŽE KODELA, TLI Stari trg

Druga naloga je precej težja od prejšnje, zato vam priporočamo, da rešite najprej nalogo iz prejšnje številke in šele nato tole.

Vsak lik pomeni neko številko, enaki liki pa iste številke. Z logičnim vstavljanjem števil na mesta narisanih likov boste rešili nalogo. Najprej poiščite ničlo in petico. Začnite zgoraj in vztrajajte, dokler naloge ne rešite.

REŠITEV RAČUNSKE NALOGE IZ ŠT. 12

$$\begin{array}{r} 756 : 36 = 21 \\ : - + \\ 28 + 7 = 35 \\ = = = \\ 27 + 29 = 56 \end{array}$$

Gasilska društva v pogojih vseljudske obrambe

Mednarodni dogodki, ki so v zadnjem času razgibali ves svet, so narekovali večjo budnost in pripravljenost braniti našo neodvisnost in svobodo vsem občanom naše države, še posebej pa organizacijam in društvom, med katere sodijo tudi gasilska društva. Že v preteklosti so bila gasilska društva vedno najbolj organizirana in pripravljena priskočiti na pomoč v vsaki nesreči, ki je ogrožala družbeno in zasebno premoženje.

V sedanjih pogojih pa ne gre samo za obvarovanje premoženja, temveč gre tudi za to, da obvarujemo nas samoupravni socializem, pri čemer mora imeti odločilno vlogo vseljudska obramba. Prav zato se moramo vsi zavedati svojih državljskih in ustavnih dolžnosti ter pravic in storiti vse, da branimo to, kar smo z revolucijo in delom po njej pridobili.

Gasilska društva združujejo

mlajše in starejše člane, ponekod tudi ženske. Iz analiz o delu teh društev vidimo, da si aktivno prizadevajo izpolnjevati svoje naloge, kar največkrat tudi opravijo. Vsega dela pa ne opravijo samo tam, kjer imajo slabo tehnično opremo.

Sedaj, ko na vseh področjih krepimo vseljudsko obrambo, bodo tudi gasilska društva vključena v civilno zaščito in dobila bodo vso tisto opremo, ki je potrebna za takojšnje akcije v okviru vseljudske obrambe. Velik del bremena vseljudske obrambe imajo gasilska društva prav zato, ker so v njih ljudje, ki niso vojni obvezniki. Storili pa bomo vse, da bi v delo gasilskih društev vključili tudi vojne obveznike, ki bodo lahko mnogo prispevali v vseljudski obrambi. Tako bodo gasilska društva postala še bolj aktivna in sposobna delovati v miru, pa tudi v morebitni vojni. F. Tavželj

Smučarska skakalnica v Begunjah

Mladinski aktiv BRESTA v Cerknici je prevzel nalogo, da bo mladina zgradila novo štiridesetmetrsko skakalnico v Begunjah. Da bi skakalnico uredili po določenem načrtu, so na pomoč priskočili TVD Partizan in prosvetni delavci. Da smo se lotili te naloge graditve nove skakalnice, je več vzrokov. Med nami je precej mladih, ki se zanimajo za skakalni šport, ali pa se z njim že ukvarjajo. Tako bomo tem športnikom omogočili, da bodo treni-

rali blizu svojih domov. Tudi jim ne bo treba tekmovati za druge smučarske klube, ampak za domačega, ki bo ustanovljen letos.

Da bi skakalnico v Begunjah zgradili čim hitreje, smo pričeli z delovno akcijo ob dela prostih sobotah. Udeležba pri tej delovni akciji je poprečna. Bolj prizadevno delajo tisti, ki od skakalnice največ pričakujejo. Opravili so že več kot polovico dela. Po načrtu bo dograjena do konca tega meseca. Nedokončana sta edino še doskok in iztek, ki ga je treba osem metrov dograditi z betonskimi stebri. Da bi te stebre napravili, smo poslali prošnjo na upravni odbor. Prosili smo tudi za deske, ki jih bomo uporabili za doskok in sodniški stolp.

Odprtje skakalnice bo konec januarja ali v začetku februarja v počastitev Notranjskega partizanskega odreda. J. Znidaršič

BRESTOV OBZORNIK — GLASILO KOLEKTIVA BREST CERKNICA — Glavni in odgovorni urednik Danilo Mlinar — Urejuje uredniški odbor: Štefan Bogovčič, Vojko Harmel, Janez Hren, Franc Hvala, Tone Kebe, Jožica Matičič, Danilo Mlinar, Franc Tavželj, Dušan Trovšek — Tiska Zvezniška tiskarna, Ljubljana